

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun. Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava, Kopitar-
jeva b. telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Misli ob zori

Cesar današnjemu svetu najbolj občutno manjka, to je blagorodnost duše, dostojanstvo osebnosti in plemenito mišljenje, ki se naravno druži z izbrano formo. Doba, v kateri vsi drve le za gmotnimi dobrinami, da jih čim bolj uživajo brez vsakega idealnega smotra, ne more biti drugačna ko grda, neusmiljena in podla. Nizkotalnega nivoja sodobnega čisto v gnoto pogreznjenega življenja ne morejo tudi ne oblike družabnega občejanja prikriti, ker se jim kljub vsej uglajenosti pozna, da niso naraven izraz resnično lepe duševnosti, ampak le zunanji plesk, privzet videz, ki naj bližnjega prevara.

Prav trdi Maksim Gorki v svojih spominih, da so danes vsi kulturni narodi razbiti, oslavljeni in podivjani. Javno življenje Evrope je čedalje bolj brez idej, brez dostojanstva in viteštva. Gentlemanstvo je redko, zato pa se čim bolj v vsa področja vrivajo ljudje slabe kvalitete. Obrekovanje, častikraja in moralno uničenje nasprotnika smatrajo mnogi za pravilo, pošteno borbo v javnih zadevah pa za slabost. V pehanju za dobički, dobrimi položaji in vplivom, ki zagotavlja čim udobnejše osebno blagostanje, imajo seveda največ šans tisti, ki imajo najmanj moralnih pomislekov.

Isto velja za zasebne odnose med ljudmi. Ljubezen postaja gola spolnost, prijateljstvo brez sebičnih namenov je čedalje bolj redko, glavni odnosi med državljani so poslovnega značaja. Pojma čast in sram sta skorajda popolnoma iz življenja izginila. Narodi se kljub vsem internacionalnim zborovanjem in institucijam sovražijo med seboj ko barbarska plemena; kdor skuša biti napram tujemu narodu pravičen, se žigosa kot veleizdajalec; čim bolj pa kdo drug narod psuje in obrekuje, za tem večjega patrijota se smatra — dokaz minula vojna, ki je prekosila vse dosedanje vojne evropskega kulturnega človeštva po svoji grdo-biji. Način na primer, kako se je postopalo z vojnimi ujetniki za časa Richelieuja, Napoleona in Nelsona je bil v primeri s tem, kar se je v tem oziru godilo v letih 1914.—1918., naravnost kavalirski.

V socialnem oziru so se člani ene same človeške družine razdelili v dva sovražna razreda, ki smatraja za rešitev socialnega vprašanja zmago enega nad drugim po popolnem uničenju enega partnerja. Tudi tu velja geslo, da se pardon ne daje. Eto pa je na obeh straneh isti: posest in neomejen užitek materialnih blag brez višjega namena, ki edini stori človeško življenje življenja vredno.

Tako je sodobno življenje, kolikor na vseh poljih prevladuje in celi dobi daje znak svoje nizkote. Toda videc bodočnosti, kar mora vsak resnično kulturni človek več ali manj biti, že davno sluti in čuti novi čas, pa vidi zoro prihajajočega dne, ki bo začetek bodočih idealističnih epoh. Staro pa, čim bolj se razkaja, tem bolj se razgalja v vsej svoji gnolobi — to je zakon. Zato se kulturni delavec, ki živi v tradiciji krščanske humanistične kulture in se od dne do dne bolj vglablja vanjo, čim bolj je v njej vid: svojo rešitev in prepoved naroda, ne bo uplašil, ampak krepko prijel za delo.

Kakor edno, bo tudi danes mladi rod preoblikoval našega življenja. Zaradi tega mora danes državnik, kakor smo že zadnjič na tem mestu poudarjali, vso svojo pozornost obrniti na vzgojo doraščajočega pokolenja. Ni zadosti, če se poudarja, da bodi vzgoja nacionalna: treba vedeti, kakšna na naj bo v etičnem in kulturnem pogledu nacionalna vzgoja! In tu treba venomer ponavljati, da ni resnične kulture brez naslova na našo krščansko narodno tradicijo. Kar nima tradicije in forme, to sploh ni kultura, ampak kaos, kakor pri barbarih, ali pa enoličen mehanizem, kakršna je civilizacija naše materialistične ere, naj bo že kapitalistična ali socialistična. Resnično kulturni narod je le tisti, ki organizirano s pieteto varuje in razvija svojo tradicijo. Naša tradicija pa je krščanstvo kot vera v najvišji duhovni svet, kot moralen zakon življenja, kot usmerjevalec k onostranskim smotom, ki ustvarjanja kulturnih dobrin na zemlji ne zanika, ampak potrjuje. To krščanstvo ohranja in po- višuje vse naše naravne osobine, kakor so zrastle in se razvile na naših tleh, oplojenih po rimsko-helenski prosveti: poštenost, veliko- dušnost, plemenitost, strogo resničnost in pravico, fair play v političnem življenju, ostro in tenko pojmovanje časti in sramu — vrednote, ki so začele tudi med nami propadati, ki jih je pa treba zopet priklicati v življenje kot neobhodno in nepogrešljivo podlago zdravega in srečnega narodovega življenja in državne blaginje!

Te moralne kvalitete so bile vedno tesno združene z našo vzgojo, tvorijo slejkoprej mi- selnost našega naroda in so nujen pogoj nje- govega kulturnega življenja. Zato jih moramo ohranjati sami, jih mora pospeševati in razvi- jati javna vzgoja, ki jo vrši država. Izločevati pa je treba brez ozira vse, kar je od začetka 19. stoletja dalje razkrajalo krščansko kulturno miselnost našega sveta: materialistično filo- zofijo, lažliverizem, ki je razvezal moralne in socialne vezi krščanskega človeštva, in pleh- ko prosvetarstvo, ki je zanemarilo kulturo srca, tradicijo in vrednote, ki počivajo v reli- giozni ljudski duši, kakor da so zgolj pred- sodki in ovira tako zvanega »napredka«.

Preobrat v tem pogledu, ki so ga začeli najbolj duhovni našega časa kot glasniki lepše bodočnosti človeštva, se mora tudi na področju javne vzgoje čimprej udeležiti v polni meri.

Nemčija zahteva kolonije

Dr. Curtius napade Anglijo — Nemčija ne bo nikdar dovolila, da si njene bivše kolonije osvoje druge države

Berlin, 22. dec. d. Dr. Schnee, predsednik nemškega kolonijalnega društva in bivši nemški guverner v južnoafriških kolonijah, je bil sprejet od zunanje ministra dr. Curtiusa. Deputacija je izročila ministru zelo obširno spomenico, v kateri zahteva od nemške vlade, da naj vendar enkrat stopi na plan s svojo kolonijalno politiko. Preteklo je deset let v negotovosti in v vednem tavanju. Prišel je čas za nemški narod, da pove zunanjemu svetu, da brez kolonij ne more živeti in da bo treba storiti nekaj, da se življenjski potrebi Nemčije ugotovi v najkrajšem času. Nemške vlade od sedaj niso pokazale nikake energije v tem zmislu, vsaka izjava, ki so jo podale, je bila vodena, strahopetna in brez jasnih ciljev. Izgledalo je, kakor da je v Nemčiji zločin govoriti o kolonijah.

Dr. Curtius je vzel na znanje trebušno spomenico in vzpodbujajoči govor voditelja deputacije dr. Schneea. Manj previden, kakor je bil njegov veliki predhodnik Stresemann, se je dr. Curtius takoj spustil v podrobnosti kolonijalnega vprašanja in kolonijalne politike, katero zasleduje in vodi njegova vlada. Nemčija da je jasno povedala svoje stališče leta 1924 v spomenici, ki jo je poslala Društvo narodov. Takrat je nemška vlada brez ovinkov izja-

vila, da pričakuje od zveznih velesil, da se ji bodo v kratkem času izročili mandati, kakor vsem velesilam, ki so članice Društva narodov. Dne 24. junija 1929 je dr. Stresemann istotako izjavil, da nemško gospodarstvo neobhodno potrebuje kolonij, odkoder bo zajemalo surovine za svojo industrijo. Zunanji minister je nadalje opozoril na svoj govor v drž. zboru dne 26. junija 1930, v katerem je popolnoma jasno podčrtal stališče Nemčije z ozirom na njene bivše kolonije.

Najbolj značilni del svoje izjave, ki bo sprejeta od svetovne diplomacije z velikim zanimanjem, je dr. Curtius formuliral takole: »Čuje se, da se nekatere inozemske vlade trudijo, da bi spremenile značaj mandatarskih ozemelj na ta način, da bi jih priključile k že obstoječim kolonijam ali pa, da bi jih naravnost spremenile v samostojne kolonije. Proti temu se bo nemška vlada upirala z vsemi pravnimi sredstvi, ki so ji na razpolago. Niti nemška država, niti nemški narod ne bosta in ne moreta nikdar dovoliti, da bi recimo ena izmed bivših nemških kolonij prešla v kolonijalno odvisnost kakor druge države.«

V tukašnjih diplomatskih krogih je ta zelo ostra izjava zunanjega ministra povzročila nekoli-

ko zmede. Ti krogi menijo, da je dr. Curtius hotel s poudarkom namigniti na poskuse, ki jih hoče uveljaviti angleška vlada v južni Afriki. Bivše nemške kolonije, to se pravi, nemška jugovzhodna Afrika, sta prešli v obliki mandatov pod nadzorstvo Anglije. Slednja se bavi z vprašanjem, če ne bi bilo mogoče združiti teh kolonij z južnoafriškim dominijonom ali pa jih združiti v posebno skupino ter ji dati dominijonski status. Nemška vlada je bila vedno mišljenja, da bo prej ali slej dobila dele svojih kolonij zopet nazaj, kar bi postalo nemogoče, če bi Anglija svoj načrt izvedla. Iz teh vzrokov se pričakuje, da ima nemška vlada namen pri enem bodočih zasedanjih društva narodov sprožiti vprašanje kolonij in brez prikrivanja definirati svojo politiko.

London, 22. dec. os. Jutranji listi priobčujejo govor nemškega zunanjega ministra o bodočem zadržanju nemške vlade glede na mandate. Listi ugotavljajo, da ima nemška vlada namen pri enem bodočih zasedanjih društva narodov sprožiti vprašanje kolonij in brez prikrivanja definirati svojo politiko. Poslanci bodo stališi tozadevno vprašanje angleškemu zunanjemu ministru, zakaj Anglija, ki je napadena, mora brez vsakega oklevanja objasniti svoje načelno stališče.

Delo za mir v preteklem letu

Angleški zunanji minister Henderson o pomorski, haški in indijski konferenci

London, 22. decembra. AA. Snoči je zunanji minister Henderson govoril po radiju. Njegov govor je bil zvezan z radiopostajami v Zedinjenih državah. Henderson je izrazil mnenje, da je sedanja gospodarska kriza minula in da se je preteklo leto veliko storilo za mir in proti vojni. Henderson je nadalje naštel rezultate londonske pomorske konferen- ce, ki po njegovem mnenju ne pomenja le prvega koraka na poti k razorožitvi, temveč je med drugim rešila zelo resne politične probleme.

Nadalje je govornik omenil haško konferenco, ki je rešila reparacijski problem in z

izpraznitvijo Porenja zaključila vojno dobo. Skoraj vsi evropski narodi in mnogo velikih neevropskih narodov je sprejelo optičsko klavzulo, s katero so priznali, da bo v vseh pravnih sporih med njimi in drugimi razsojalo per- manentno mednarodno razsodišče v Haagu.

Potem ko je Henderson govoril o izbolj- šanju položaja na Kitajskem, je naglasil, da je delo indijske konference v zadnjih 6 tednih nepričakovano dobro napredovalo.

Končno je izjavil, da je lahko možno, da načrt konvencije za razorožitev ni perfekten. Kljub temu bo pa učinkovito sredstvo za vsako mero razorožitve, na katero bi vlade pristale.

Macdonald in Lloyd George

Danes za sodelovanje, jutri za neizprosno boj — Izza obzorja vstaja Mosley

London, 22. dec. KK. Lloyd George skuša doseči sestavo koalicijskega kabineta, v katerem bi Mac Donald, ki naj bi odšel v Indijo kot podkralj, nadomestoval Hendersona. Mac Donald je tudi dovolil, da ga je vseindijska konferenca kandidirala za podkralja, dokler niso konservativci proti njemu mobilizirali indijske mohamedance, in njih konservativni tisk protestiral proti temu »povišanju«. Mac Donald je potem skušal zboljšati odnose z liberalci s tem, da je imenoval za indijskega podkralja liberalnega lorda Wellingtona in s tem, da je predložil načrt zakona o volilni reformi in spremembi zakona o strokovnih organizacijah, ki se morejo ob protestu konservativcev v zgornji zbornici sprejeti le tedaj, če bi liberalci in socialisti sodelovali več sezona. Te koncesije pa je parlamentarna frakcija socialistov odobrila šele tedaj, ko sta Mac Donald in

Henderson izjavila, da bi nove volitve v času viška brezposelnosti pomenila samoumor stranke. Vendar so liberalci še vedno nezadovoljni in Lloyd George napoveduje že za mesec januar liberalno nezaupnico o politiki brezposelnosti vladi radi nezadostnih in zmotnih informacij vlade o obsegu za- silnih del. Za to nezaupnico bodo glasovali kon- servativci, največji del liberalcev in nekateri po- slanci Mosleyeve skupine, kar bi bilo za delavsko vlado zopet zelo nevarno. Zato je postalo zopet ak- tualno vprašanje, ali naj vlada dopusti tako glos- vanje, ali pa naj se prej loči od Snowdena, ki do- slej dosledno odklanja financiranje zasilnih del. Vsekakor je res, da se Snowden že več tednov baje radi prehlada in zmučenosti ne udeležuje parla- mentarnih in kabinetnih sej.

Komunistično rovarjenje

Zanimiva razkritja francoskega časnikarja o komunistični propagandi na Balkanu

Pariz, 22. decembra. Géo London priobčuje v »Journalu« podatke o komunističnem rovarjenju v Nemčiji in Avstriji. Izrazil je menda medsebojno osebno sovražstvo posameznih komunističnih vodi- teljev. Vsekakor je iz Pariza prinesel tako sijajna priporočila, da je pridobil zaupanje marsikaterega komunističnega agitatorja, ki ni slutil, da govori s časnikarjem. Na Dunaju je med komunisti dobro znan kot »tovariš Viktor Bolgar Krehmanov, 35 let star, zelo krut in duhovit zastopnik GPU na Du- naju. Krehmanov je desna roka sovjetskega dunaj- skega zastopnika Jurenjeva in vodi iz Avstrije pro- pagando v balkanskih državah. Med njegovimi po- močniki je poslaniški tajnik Stanislav Kalina (ki ni Poljak, temveč tudi Bolgar, a njegovo pravo ime ni znano). Isto vlogo igra Bolgar Dimitr Vla- hov, profesor kemije, nekdanji bolgarski konzul v Avstriji. Mlada, elegantna komunistinja, ki je na- sedla Londonovim priporočilom, mu je zaupala v dunajski veliki kavarni, da je pravkar prišla iz Mo- skve, kjer se je udeležila sestavljanja okrožnice na komunistične poverjenike v Romuniji, Bolgariji in Grški. Okrožnica jim naroča neusmiljeno protidrž- avno vojno pod preteklo, da je pridobila Francija balkanske države za vojni napad na Rusijo. Pred- vsem se jim priporoča uničevanje vojnih zalog. Ta navodila sta podpisala Pjanicki in znani madjarski rabelj Bela Kuhn. Sovjetsko politično zastopstvo na Dunaju ima sploh nalogo pospešiti revolucijo na Balkanu, ker se bo pričela druga svetovna vo- jna istotam, kjer je izbruhnila prva. Med poslaniškimi nastavljenici je srečal Géo London tudi osebo, ki ima na vesti strašno eksplozivno romunske smod- nišnice v Cotroceniju leta 1924. Aprila leta 1924. je prejel poverjenik GI-U na Dunaju, Loganovski,

zaupno poročilo od komunističnih delavcev Škodo- vih trdk v Plznu na Češkoslovaškem. Sporočili so mu, da so prele livarne nujno in veliko naro- čilo za romun. vojsko. Loganovski se je posvetoval z nekim Goldensteinom, ki je strokovnjak za na- pade in atentate. Napravila sta peklenški stroj v obliki navadnega 12 cm topovskega naboja in ga poslala v Škodo ve livarne. Delavci so ga podtaknili med pošiljatev, ki je bila namenjena na Romunsko. Ura v peklenekem stroju je morala povzročiti eks- plozijo 15 dni pozneje. Odšel je v Cotroceni s prvim vagonom topovskih izstrelkov in je ob svo- jem času se prav dobrim uspehom opravil svojo nalogo. Smodnišnica je zletela v zrak in je zahte- vala 200 človeških žrtev. Seveda uradna preiskava nikakor ni mogla ugotoviti, kdo je zakrivil nesrečo.

Kitajci pobili 2000 komunistov

Nanking, 22. dec. AA. Po dvodnevnih ostrih bojih so vladne čete zavzele komunistično trdnjavo Tungku v pokrajini Kiangsi. Vseh 2000 komu- nističnih vojakov je bilo ubitih. Pri tej priliki so vladne čete rešile 500 ujetnikov. Ostanki komu- nističnih čet so zbežali proti jugu. Vlada letala so jim za petami in jih obmetavajo z bombami.

Dunajski vremenska napoved. Na nekaterih krajih je pričakovati snega. Možna je tudi, da bo ponekod poledica. V splošnem bo temperatura na- rastla. Končno pa je pričakovati južnega vremena z zmernimi severozapadnimi vetrovi in z nevar- nostjo levin. Splošna napoved: Južno vreme bo naj- brže trajalo samo malo časa.

Zagrebska vremenska napoved: Po večini ob- lačno, zmerno hladno.

V spomin dr. Mahniča

Zagreb, 22. dec. ž. V veliki dvorani katoliške- ga kazina je bila včeraj ob zelo številni udeležbi komemoracija 10 letnice smrti škofa dr. Mahniča in proslava dijaškega dne.

Belgrad, 22. dec. m. Davi ob 7 je bila v cerkvi Kristusa Kralja služba božja v spomin 10 letnice dr. Mahničeve smrti. Službo božjo je daroval žup- nik Wagner ob asistenci dr. Juretiča in Medveda. Navzoči so bili belgrajski nadškof dr. Rodič, sta- rešine in dijaki.

Odličen gost iz Nemčije

Zagreb, 22. dec. m. Sem je prispel ugledni pro- fesor slovenske filologije na brslavski univerzi dr. Oto Grünthal. Dobil je polletni dopust za preučeva- nje našega jezika in stare književnosti. V Zagrebu bo študiral stare cirilske rokopise, v katerih je označen akcent. V Breslavi izhaja dobro urejva- ni »Jahrbücher für die Kultur und Geschichte«, katere on izdaja.

Naprečovanja

Belgrad, 22. dec. AA. S sklepom ministra prosvete in v soglasju s predsednikom minist- rskega sveta so napredovali: Prof. Milan Grošelj v Mariboru iz 1/8 v 1/7, dalje v 1/8 iz 1/9 suplenta srednjih šol Rihard Ahlin na III. realni gimnaziji v Ljubljani in Peter Kovacik v Celju.

Grof Begouen v Afriki

Paris, 22. dec. d. Znani veliki prijatelj Jugoslavije in še posebej Slovencev, grof Be- gouen, ki se je tako uspešno boril za našo se- verno mejo, je danes odpotoval na študijsko potovanje v Saharo. Na potu ga spremlja nje- gov sin, ki je istotako Jugoslovonom dobro znan. Grof Begouen je zaslovel kot izvedenec v antropoloških vprašanjih in francoska vlada je smatrala, da bo znanstven največ koristila, če bo njemu poverila vodstvo študijske komi- sije, ki gre za dalje časa v Hoggar v Afriko raziskovat pračloveška selišča in arheološke zanimivosti iz davno preteklih dni.

Komunisti se zajedajo v fašizem

Rim, 22. dec. ž. Po informacijah, ki so zaneslji- ve, delujejo komunistični revolucionarji proti fašiz- mu v dveh raznih skupinah. Eno skupino tvorijo tisti elementi, ki se jim je v prvih dneh fašistič- nega gibanja posrečilo utihotapiti se v fašistične organizacije. Razume se, da je število tako skritih komunistov zelo veliko. Borba proti njim je zelo težavna. Čistjenje, ki se je doslej vršilo v vrstah fašistov, je šlo do sedaj mimo njih. Fašistični vodi- telji sploh ne vedo, koliko komunističnih elementov se skriva v fašističnih vrstah. Druga skupina tajnih komunističnih elementov v Italiji tvori posebno ko- munistično organizacijo izven fašizma. Posebna fa- šistična policija poroča o odkritju neke take orga- nizacije. Ti člani pridejo te dni pred posebni tri- bunal. OVRA je ugotovila, da je ta organizacija razplela svoje niti po vseh večjih pokrajinah dr- žave. Deli se v več sektorjev, ki obsegajo mnogo- številne celice. Organizacija je tajno širila komu- nistične liste »Unitas in »Avantgardiac in proti- fašistične letake. Do sedaj je bilo aretiranih 30 oseb. Vsi pridejo pred izredno sodišče za zaščito države.

Poizkušen napad na nemškega ministra

Berlin, 22. dec. KK. Včeraj popoldne je bil izvršen na ministra za delo Stegerwaldta atentat. ki pa k sreči ni uspel. Neki 36letni slikar Kristijan Schäfer je s silo vdrl v delovno sobo ministra in na pragu sobe potegnil revolver. Uradnikom se je še pravočasno posrečilo napadalec premagati. Schäfer, ki je že več let brezposeln, je izdelal načrt za rešitev problema brezposelnosti, katerega je po- novno predložil ministru. Ker so mu danes za- branili vstop k ministru, je najbrže hotel storiti dejanje radi velike razdraženosti.

Kaj pravite?

Huda je gospodarska kriza po vsem svetu dandanes. Izkušeni gospodarstveniki, prebrisi dr- žavniki, modri neenjaki in drugi zadržniki iščejo na svo moč tiste čudodelne kapljice, ki bi to preklicano krizo pregnale in jo opravile.

Kranjci smo majhno ljudstvo (za Stajerce si tega ne upam niti misliti, bodo gotovo ušatili), torej mi Kranjci v tem času ne smemo zaostati za vsem svetom, čeprav nas je malo. Skoro bi rekli, da smo mi le našli univerzalno sredstvo proti krizi. Kar dobro bi bilo, če bi to sredstvo dali patentirati v Ameriki in v Evropi. Najprej so prišli na to sred- stvo naši imenitni trgovci na mesariji pa drugi pri- dobitni stenoči, ki sedaj še skoro od izgube ne morejo živeti tako, kakor so včasih, v starih, dobrih časih.

To sredstvo pa je — jamanje. Jamrati, tožiti, ampak prave čepce in obupno zabavljanje na slabe čase in na slabo kupitje. Vraga slikali na steno še bolj črnega, kakor je, potem bo že nekaj poma- galo. Oslane vsaj tolažba: »Eh, saj končno le ni tako hudo, kakor govorili«.

Res je, da je kupitje slabše, kakor bi bilo želiti, vse pa le ni tako črno. Ko človek vse to jamranje in večno godranje posluša, misli skoro; zdaj, zdaj se bo vse spet popravilo in brezno in tako je sam pomagal na svoj skromen način le splošnomu brezupju in žalodušnosti. Ta dva pa sta psiholna podlaga krize.

Ne čemo, če se bo v svetu ta kranjski potent obnesel. Sedaj, ko beremo razne članke o nemških listih o gospodarski krizi in o boženi kupitji (na primer zadnja »Neue Freie Presse«), delajo v svetu malo drugače. Tam pravijo: »Bo že boljše, že gre! Gre počasi, ampak gre! Le korajže ne izgubiti! Ni tako hudo!«.

Kaj pravite, ko bi se mi Kranjci enkrat en- stili v lekno z vsem svetom? Poizkušali bi, katero sredstvo je boljše, ali naše jamranje, godranje in učeno pocičanje svobodnega mladošča ali pa žu- panje sveta v boljše čase, njegova korajža in čudna metoda s tolažbo: »Boljša se! Dajmo, po- izkusimo, kdo bo prej premagal gospodarsko krizo, ali svet ali pa mi, Kranjci?«

DARMOL
cokolada za odpiranje

Koledar

Torek, 23. decembra: Viktorija (Zmagoslava), devica mučenica.

Osebnosti

— Himen. V nedeljo 21. decembra je poročil vešč. g. dr. Klinar, stolni kanonik in župnik, v kne- zoškofjski kapeli gdn. Jelko Furlanovo, bčrko pokojnega dr. Josipa Furlana, z g. Karlom Taubertom, kapelanom 1. razreda.

— Himen. Dames se poročila v farni cerkvi v Podravske Slatine g. dr. Franc Matič, odvetniški koncipient v Slatini, prejšnji urednik »Christliche Volkszeitung« v Osljeju, z gdn. Milico Dragol- lovičevno iz Slatine. Prišli bosta ženitova sosedca Stefan Skvorc, okrajni živinodržavnik v Sre- brenici in inž. Stefan Ravničar, okrajni kme- tijski referent v Slatini. Mladina novoporočencema daj Bog obilo sreče!

— Promocija. V soboto 20. dec. je promovi- rala na dunajski univerzi za doktorja filozofije gdn. Klenja Osa na iz. Sv. Marjete v Pes. — Nečakinja znanega inž. M. Csana — radio-očeta.

— Odlikovan. S kolajno Jugoslovanske krone je bil odlikovan g. Anion Hrasnik, uradni- ravnateljstva drž. železnice in rezervni kapetan.

— Napredovanje. Uč. obj. iz V. v IV. skupino so napredovali: Kolnik Ana, Božič Antonija, Glo- bokar Ivan, Ambrožič Angela, Gabričana Ivana, Kunčič Antonija, Verdir Stanislava, Vehovec-Poznič Marjeta, Grabelšek Karel, Zlebnik Josipina, Skuli Vladimir, Urbas Alojzij, Zitnik Franciska, Ragi Franc — iz III. v II. skupino: Lavrič Vinko, Jerše Stefanija, Sokol-Zaplotnik Antonija, Jančevac Franc, Culot Ivan, Osmar-Die Hermina, Lapač Ivan — iz II. v I. skupino: Rakuš Martina, Pahor Josip, Suša Justa, Napokoj Josipa, Hladnik Leopold, Bernetič- Majer Valerija.

Novi grobovi

† Umrl je v nedeljo, dne 21. t. m. v višoki starosti 84 let posestnik Franc Vrhovec (Bren- čev oče na Bregu), dober krščanski mož in skrben oče. Pogreb bo v torek ob pol 10 dopolne v Hor- julu. Naj počiva v miru.

Mala kronika

★ Božično zborovanje Slovencev družba. V nedeljo, dne 28. decembra popoldne ob 14: 1. I. Struclje: Friderik Baraga, veliki misijonar in učitelj Indijancev. 2. Plesnarji: Kulturni pomen Ba- rage za Slovence. 3. Dr. Ehrlich: Šola in misijon- stvo. — V ponedeljek, dne 29. decembra ob pol 10: 1. Vencelj Slavica: Otroški vrtci v preteklosti in sedanjosti. 2. Dr. Stanko Gogala: Osebnost učitelja. 3. R. Wagner: Poglobljanje nacionalne vzgoje. — Zborovanje bo obakrat v Unioni. — K obilni ude- ležbi vabi odbor.

★ Sprejemanje strank pri kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani. G. ban dravske banovine dr. Drago Marušič bo sprejemal stran- ke (izvzemši od prazničnih) ob torkih in petkih od 10 do pol 13. Ob istih dnevih in ob istem času bo sprejemal stranke tudi pomočnik bana g. dr. Otmar Pirkmajer. Ob tej priliki se stranke opozarjajo, da je v misli zadevnega razpisna ministrskega pred- sednika dovoljeno intervenirati le v lastni zadevi ali pa po zakonitih in pooblaščenih javnih zastop- nih. Obenem se stranke opozarjajo, da je v njih- ovem interesu, ako obravnavajo svoje zadeve pred- vsem pri pristojnih prvostanovnih oblastvih, ozi- roma pri pristojnih nadležnih oddelkih ter želijo odsekov, ker je razumljivo, da se g. ban, oziroma g. pomočnik bana morata posvetiti v glavnem vo- dstvu uprave in posebno važnim vprašanjem obsega načrta ter reševanju pritožb, v kolikor so naper- ene proti upravnim organom. (AA)

★ Ilustracije štev. 12. je pravkar izšla v razkošni opremljeni, izbrano vsebino in s povečanim obsegom. Ni dvoma, da bo ugajala vsem slojem našega naroda. Iz prospektov, ki je priložen tej šte- vilki, je razvidno vse vsebinsko bogastvo, ki ga bo nudila revija naročnikom v svojem tretjem letniku. Naj bi ne bilo družine, ki bi ne imela te repre- zentativne revije naročeno. Prosimo vse, da javijo svoje naslove in naslove svojih znancev upravi, ki jim bo takoj poslala številko na ogled. Posamezne številke se dobijo v vseh boljših trafikah in knji- garnah po 10 Din. Uprava revije ilustracij v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6.

★ Vred preselitve trgovine prodajam bla- go z znatnim popustom: A. Fuchs, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino.

Železniška nesreča pri Lajkovcu v Srbiji

Belgrad, 22. decembra.

Železniško ministristvo objavlja:

Davi okoli 4 45 je pri 80. km med Lajkovcem in Jabučem skočil s tira vlak št. 811, in sicer loko- motiva s tenderjem, ki sta se prevrnila na levo stran v smeri vožnje. Službeni voz št. 2011 in salon- ski voz št. 1 sta se razbila. Vsi naslednji vozovi so skrenili s tira ter so močno poškodovani. Ob tej pri- liki je bil ubit železniški uradnik Viljem Tor-

★ Rohija — kaj je? V letošnjem inboh- skem koledarju je članek »Kakšne zakonite spre- menbe veljajo za kazenske sodišča?« izpod perisa univ. prof. dr. Metoda Dolence. Na strani 88 pa je pod črto opazka: »Rohija je najstrožja kazen. Obso- jeni je vkovan na rokah in nogah v vorge in mora tak hoditi tudi na delo.« Te opazke ni napi- sal avtor, postavilo jo je uredništvo za poljsko besedo rohija, ni pa vedelo, da velja to o starem arabskem kazenskem zakoniku in ne več o novem (od 1. januarja 1930 dalje). Odtlej so namreč okoli za vsa država odpravljena. — Pač pa je rohija re- šeno najtežja kazen na prestopit in vseskozi zve- zana z dolžnostjo dela. Odtod njeno ime, ki pomeni nekakšno sužnost, prisilno delo. Nekdaj so bili ob- sojeni ljudje na galeje (galjoti), kamor so jih pri- kovali kot sužnje, da so veslali. — Rohija kot ka- zen se uporablja po smislu novega kazenskega za- konika zlasti za tista težka zločinca, ki izvirajo iz grdih nagibov. Okoli se pa uporablja samo za- časno pri takih zločincah, ki so nasilni ali na sumu, da pobegejo. Je pa to le disciplinarno sredstvo, ne pa kazen. Druga kazen za zločinca je zateče- nje. Prvotno pomeni »zatečite« v svoj dom (kretanje) zaustaviti, svobodo na določen kraj utesniti. Ta kazen bi poimenovali ustrezno kazni Festungshaft (trdnjavska ječa) v Nemčiji. Nalaga se za zločine, ki se vobče ne smatrajo naravnost za nečastne, n. pr. pri političnih dejanjih. — Priponi- mo, da je na isti strani tudi po tiskovni pomoči napadeno, da sodijo senati treh sodnikov pri okrož- nih sodiščih za vsa zločinca, na katere je zapre- tena črna rohija ali zatečenje od 1—10 let. Name- sto 10 let mora stati 20 let.

★ Spodnja kora na Golici bo za praznike sv. Božič in sv. Štefan odprta.

★ Slovenska dijaška zadruga v Pragi želi vsem svojim dobrotnikom prav veselo božično praznike in srečno novo leto. — Zadruga nam je poslala tudi obilno zahvalo vsem darovalcem, ki so darovali večje zneske našim dijakom v Pragi. Obilnega znanja ne moremo priobčiti, saj pa naše dijake v Pragi pripravljamo slovenski daro- ljivosti.

★ V »Službenem listu« kraljevske banke uprave dravske banovine št. 44 do 20. decembra t. l. je objavljen »Zakon o državnem sodišču za zločile države« dalje »Pravilnik za zatasa skladstva za petroleje«. Razglas o imenovanju članov za državne strokovne izpite v resoru ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. — Uredba o službenem razmerju zdravnikov združenih zdravstvenih občin v dravski banovini in »Pravilnik o pobiranju dav- ščine na blagovni promet v mestni občini Maribor.

Ako želite Vaše drage res razveseliti za božič, tedaj jim darujte dober gramofon ali kako lepo ploščo! Pri nas je izbira velikanstva. Dobili smo mnogo no- vih slovenskih božičnih plošč, posnetke klasične glasbe in za zabavo; kompletne opere od Din 350. —

Gramofon A. Rasberger, Miklošičeva c. 34

★ V prilogi »Službenih novih« kraljevine Ju- goslavije št. 292 od 20. decembra t. l. je objavljen »Zakon o davku na neozonene moške in določbe glede oprostitve davka za rodbine z devetimi in več otroki.«

★ Razpisana zdravniška služba. Glavna bra- tovska skladnica v Ljubljani razpisuje na podlagi »Pravilnika za opravljanje zdravniške službe pri bratovskih skladnicah« službo pogodbenega zdrav- nika pri »Krajevni bratovski skladnici« v Velenju s sedežem v Velenju ali njega bližnji okolici. V zdravnikov okoliš spada 510 zavarovanih skladni- nih članov ter 1181 upravičenih rodbinskih sosedov. Prejemki zdravnika so paviširani s 3000 Din me- sečno in trinajsto plačo brez vseh drugih davkov. Zdravnik bratovske skladnice mora: 1. biti držav- ljan kraljevine Jugoslavije; 2. govoriti in pisati slo- venski jezik; 3. biti doktor vsega zdravilstva in imeti diplomu fakultete, nostrificirano in iz izmed domačih medicinskih fakultet, ali je že dosegel to pravico; 4. med temi zdravniki se sprejme v prvi vrsti zdravnik z dokazanimi sposobnostmi za malo in srednje kirurgijo, kakor tudi za porod z gine- kologijo; 5. odslužiti po zakonu predpisani bolnični staž, imeti pravico privatne prakse in biti vpisan v imenik zdravniške zbornice; 6. imeti uravnavno voj- no obvezo in pri sprejemu v službo ne sme biti starejši od 45 let. Natančnejše informacije se do- brezplačno pri krajevni bratovski skladnici v Vele- nju. Lastnoročno pisane ponudbe sprejema Kralje- va bratovska skladnica v Velenju do 20. jan. 1931.

★ Državnozgodovinsko. To knjigo z Dopolnilom, ki obravnava gospodarsko in kulturno strukturo naše države ter obsega glavne določbe zakonov, po- trebnih vsak. Stane broš. 26, vezana 56 Din. Dopol- nilo samo pa 12 Din. Dobi se v knjigarnah in pri piscu dr. Frana Ogrina (Kamnik).

★ Kmetijska kemija. Spisal ing. agr. Ivo Zobec, 157 strani. Cena kartonirani knjigi Din 45, vezani v celo platno Din 52. Založila Jugoslovanska knji- garnja v Ljubljani. — Kmetijstvo je silno obsežna veda in zahteva toliko znanja, da se mora umni kmetovalec učiti celo življenje. Kemija pa je po- dloga vsem panogam kmetijstva. Brez znanja glavnih osnov kemije je vsak resen napredek nemogoč. Knji- ga je namenjena predvsem absolventom in učen- cem kmetijskih, vinarskih, mlekarških in drugih so- rodnih šol, vendar pa tako priljubljena in razširjena, da bo koristila tudi tistemu, ki ni imel prilike v šoli, zajemati fundamentalne nauke naprednega go- spodarstva. Prav tako bo kot priročnik dobro služila zlasti učitelju kmetijskega nadaljevalnih in gospo- dinjskih šol ter vsem, ki poučuje o kmetijski in pri- rodni nauci. Razdeljena je v anorgansko in or- gansko kemijo, kmetijsko kemično tehnologijo in agrikulturno kemijo.

★ Sveta Lucija. Igra v 3 dejanjih, 11 oseb za mešane vloge. Spisal jo je dr. J. E. Krek. Cena 5 di- narjev. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljub- ljani. — Igra sama je lahko uprizorljiva, a nov je zajela iz življenja našega dobrega slovenskega ljud- stva in jo bo zmožel še tako mal, podeželjski oder. Ker se igra že dolgo ni dobila, jo sedaj tem to- pleje priporočamo.

las iz Sarajeva, težko ranjenih je bilo šest

potnikov, lažje pa stiri. — Odrejena je bila takoj komisija, da razpo- tuje na mesto nesreče in preišče njene vzroke. Nesreča se je pripetila na ovinku ter njenega vzroka ni bilo mogoče takoj ugotoviti. Na tem delu prave, zvanem »Zuto brdo«, je zelo splošno in je ta del najobsežnejši del proge med Lajkovcem in Obje- novcem. Proga so takoj začeli popravljati. (Ta proga je ozkotirna.)

★ Prodaja se v korist društva »Triglavac« iz Kragujevca, pesniška zbirka M. Telatko: »Vaga- bunde« po ceni samo 2 Din. Dobiva se v »Novi za- ložbi«, Kongresni trg.

★ Kaj je gnitje zob? Pod gnitjem zob razume- mo razpadanje zobovine bodisi kemičnega ali bak- terijskega značaja. To je ne le najpogostejša, tem- več tudi na razširjenostna zobna bolezen. Zasedlino jo pri vseh narodih sveta, zlasti pri Evropcih. Radi gnitja ostankov jedi se tvori kislina, ki napada na najmedostopnejši mestih zobovja najtlačno zobno plast, sklenino. Tako najdejo bakterije pot do glav- ne zobne substance, zobovine, in jo razjede. Vnet- je zobnih žilcev (Pulpitis), vnetje korenike (Perio- dontitis) in slednjič popoln razpad zoba so zadnje posledice. Dobro preprečevalno sredstvo je Pebeco zobna pasta. Ona povzroča v ustih naglo izločanje alkalijne aline. Oboje potem takoj zaustavi vsako tvorjenje usne in gnilobne kisline.

★ Nikdar ne boš cene prišel do sobne oprave, kakor če zadeneš prvi dohodek v loteriji »Doma služkinj«. Srečke le po 5 Din. Zrebanje nepredelno 11. januarja.

★ Najlepša božična darila v najlepšem izboru dobite najceneje v trgovini Bala.

ZA BOŽIČ IN SVETI VEČER

razne delik. se, čaj, rum, Cognac, namizna, bu- teljčna in originalna španska desertna vina, k- kerji, Champagne, Sekt itd. pri

FR. KHAM, LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 8. Prepričajte se osebno o cenah in kvaliteti.

★ Mrzle noge je začetek vsakega prehlada. Zatorej se mora uporabljati za čevlje, ki so izpo- stavljeni večjemu strupu posebno pri mokro- mraznem vremenu. Schmollova Gumitrans-mast za usnje. Samo Schmollova mast za usnje naredi čev- lje neprepustljive, druge cene masti za usnje so narejene iz sirovine, ki čevljem prejši škodijo kot koruzni škrob. Schmollova Gumitrans-mast za usnje je preizkušena že 30 let in jo izdeluje ista tvrdka, ki izdeluje svetovnoznano terpentinsvo kremo za čevlje Schmolpasta. Ne dajte si viliti drugih znakov.

★ Sneg in mráz? Pohitite z nakupom sezic! Prendarite dobro, kako so vam prilag. o po obliki in barvi! Dobro in cene Wimpasing-snežke so ob slabem vremenu brez razporeda. Zahvaljate Wimpasing-snežke z rdečo zvezdo! Rdeča zvezda je znak za najboljšo blago.

★ Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in žolču, otebeletosti, protinu, kataru v že- ludi in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranjanje naravna »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletne izkušnje v bolni- nicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izbornu urejuje delovanje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

50 pisalnih strojev

rabljenih — urejenih

razroda'a

do 6. januarja 1931 po znižanih cenah.

THE REX CO

LJUBLJANA :: Gradišče št. 10.

Kranj

Več javno-pravnih zadev. Zračenje pre- naseljene in zatohle nrtve atmosfere je čes- tokrat prav potrebno. Zato mislimo, da ne bo škodilo, če spustimo ventilator javne kričke in javnega mnjenja v raznih prav aktualnih stvarih. Lansko leto je že poštna direkcija po- stala mestni občini ponudba, da zgradi pošti v Kranju lastno poslopje za slučaj, da občina da brezplačno prostor za stavbo. Občina je tedaj ta stavbi prostor tudi obljubila. Od tedaj pa je preteklo že precej vode, toda rešitev po- stopja pošte, ki sedaj tožira v jako neprimer- nih prostorih, se ni za las premaknila z nrtve točke. Čuli smo tudi, da so že drugi interesenti nudili pošti prav lepe in dobre prostore. Prvotno najemno razmerje med pošto in lastni- kom poslopja je itak že preteklo in je prolon- gacija najemnega razmerja provizorična. Upa- mo, da bo pošto ministristvo podano obljubo mestne občine izpolnilo, pošta v Kranju bi pa v svojem novem posloju našla svoj stalen pri- meren dom.

Tendenca večjih mest je, da bližnjo veriferijo in okolice pretegne v svoje območje, da je tudi periferija deležna raznih dobrot v različnih ozi- rih. Zato bi opozorili, naj mestna občina v do- glednem času skrbí za razsvetljavo vsaj zgornje poti v starem drevorju, ki vodi k novi sta- novanjski koloniji. Po tej poti hodijo tudi de- larci in kmetje iz Struzevega in je pot res precej obiskana. Struzevo je na obnem tudi križišče dveh elektrik: završniške in Mayerjeve in bo ravno ob tej poti podana možnost, da začne Završnica prodirati proti Kranju.

Kraj zabavljanja in zaledovanja je zlasti ob slabem vremenu Jezerska cesta od Bekslna pa do Kokoškega mostu. Ko so v zadnjih letih z rapidno naglo zrastle prave stanovanjske hiše in vile vzdolž te ceste v omenjenih mejah, je ta cesta na mah zadobila značaj mestne ulice in zato zasluži, da ji banska uprava in cestni odbor posvetita polnočno pažnjo. Cesta je vsa razrita, je polna blata in vode, ob strani kanali, prave poti za pešce pa sploh ni. Ta pro- metna žila bo v bodočem regulacijskem načrtu velikega pomena, vsi še prosti prostori spodaj

hripavosti, katarju pomagajo sigurno
Kaiser-jeve
prsne karamele

V lekarnah, drog.
in kjer so vidni plakati.

in zgoraj nje bodo še sigurno zazidani — že prihodnje leto se prične z zgradbo velikega šolskega poslopja, zato naj si metodni fak- torji skrb za ta omenjeni del Jezerske ceste denjo pod zglavje in naj javni prošnji in splošni koristi na ljubo izboljšajo in odpravijo napake, ki čisto stavijo v slabo luč. — Toliko za danes. — Torba pa še ni prazna.

Trbovlje

Prijeli smo naknadno od vodstva dekl- skega oddelka šole Trbovlje v objavo sledeče dobrotnike, ki so darovali svoje prispevke za javno šolsko mladino. Vincencijeva družba Din 1.000, Zdravstveni odsek 2.900 Din. Posojilnica v Trbovljah v spomin rajnega g. Mola 1.000 Din, Kmetijsko delavska posojilnica v Trbovljah 100 Din, Obštinski odbor P. R. K. v Ljubljani 500 Din, Pekarna Varga Josip v Trbovljah Din 100, Zbirka P. R. K. 900 Din, evetlični dan o Vseh svetih 300 Din skupaj 4.900 Din. Iskrena hvala. Vodaivo.

Zopet nezgoda. Pri podjetju Dukar in drug na dnevnem kopu Doberna je 20. t. m. zadela huda nesreča delavca Koleso Julijana, doma iz Medmurja. Utrgala se je vrh pri vzpenjanju. Vo- ziki so pridržali nazaj po progi in se začeli vanj ter ga hudo poškodovali po zgornjem delu telesa. S prvim lakom je bil odposlan v Ljub- ljansko bolnišnico. Pa ni upanja, da bi okrevaj.

Za Božič in Novo leto

dobiš najlepše darilce, kupljeno pri trvdki z železnico

STANKO FLORJANCIC
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Velika izbira kompletne aluminijaste, emailirane modre, rujave, sive itd. ku- linske posode, garniture za otroke itd.

Dev. Marija v Polju

Obštinski odbor je sklenil na predlog g. kuharja radi javne telefonske governilce v občini eno odnoso poštne uradu sklicati za nedeljo 21. t. m. anketo zainteresiranih obrtnih, trgovskih in gospodarskih krogov v koliko bi ti prispevali k stroškom, ki so preračunani na Din 48.000.

Za električno železnico. Obštinski odbor je tudi sklenil na predlog g. Dimčika započeti akcijo za podaljšanje cestne električne želez- nice v občino Dev. Mar. Polje. (Sedanjí načrt namreč je zamisliti električno le do občine Mo- ste, Bog daj da bi se tudi ta zamisel v do- glednem času uresničila!)

Litija

Obštinski proračun je bil sprejet 17. t. m. v štirinoti obli. seji pod predsedstvom g. župana Le- bingerja. Proračun izkazuje 496.877.64 Din izdat- kov. Največji izdatek je za šolstvo: 168.023 Din 64 p. za javna dela 58.000 Din. Ti izdatki se bodo kriti z lastnimi dohodki (28.260 Din), s 100% do- klado na vse direktne davke (270.617 Din 71 p.) z 1 Din trošarine na liter vina (120.000 Din), 50 p od liter mošta (11.000 Din), 50 p od piva 15.000 D, na žganje 6 Din od bl. stopaje 36.000 Din, klavnina 15.000 Din, na vvoz mesa po 250 Din na 100 kg (1000 Din). Proračun je na vpogled občanom od nedelje 21. dec. do 5. jan. 1931. V tem času si pra- račun v obč. pisarni vsakdo lahko ogleda in vloži pri županstvu pritožbo.

Osebnosti. Dosedanji dolgoletni šumarski referent na litjskem glavarstvu g. Hubert Juljan je premeščen k glavarstvu v Kočevje, na njegovo mesto pa pride iz Kočevja tamonjši okrajni gozdar g. Rafael Burnik. — Pred mesecem šolske službe razrešeni vsobesje prijavljeni učitelj gosp. Maks Pirnik, ki je bil prestavljen v Smarje-Sap, je po ministriki odločbi zopet premeščen na litjsko os- novno šolo v Smarje-Sap pa učiteljica ga. Drove- novska. — Iz Mute na koroški meji je prestavljen na našo šolo g. učitelj Perlot, ki je dolga leta učitelje- val v Trstu. — Z enoletnega bolezenskega dopusta se je povrnila gdnja. Balbina Eppli, ki je zopet prevzela poučevanje svojega razreda. Učitelj gosp. Veno Taufer pa gre na enoletni študijski dopust na študij lovostabte.

Iz davčne uprave. V teku enega tedna sta v Belgradu napravila z odličnim uspehom davkarski izpit starešina g. Lojze Jagodič in kontrolor g. Ma- rijan Oberanu. Obema vestnima uradnikoma iskro- no čestitamo k uspehu.

Nova mesnica. Najbrže se pred Božičem otvori mesarski mojster g. Franc Kramer, po rodu iz Pol- nika, ki se je izučil mesarske obrti pri mojstru g. Josipu Boričku v Litiji, v Kamničarjevi hiši me- snico, tako da bomo v Litiji odsej imeli štiri me- sarje. Čujemo, da misli odpreti mesarijo tudi g. Franko Cerar, znani gostilničar pri mostu v Litiji, ki je svojo mesnico kmalu po prevratu oddal v najem. Na vsak način je to razveseljiv pojav za konzumente, ki bodo prave gotovo odsej kupovali cenejše meso, ko bo konkurenca večja.

Konjice

Vse govori le dni samo o »Ben Hurju« in o velikih pripravah, ki se vrše v društvenem domu. Zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike in si na- bavi vstopnice že v predprodaji pri Valenčaku, ker bo zadnji dan zelo velik naval.

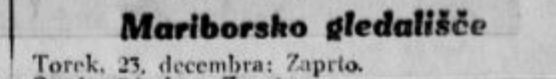
Ben Hur — Na Stefanovo po večernicah — Ben Hur — Vsi v drušveni dom! Med odmori gra posebne izbrane komade pomnožen salonski or- kesec.

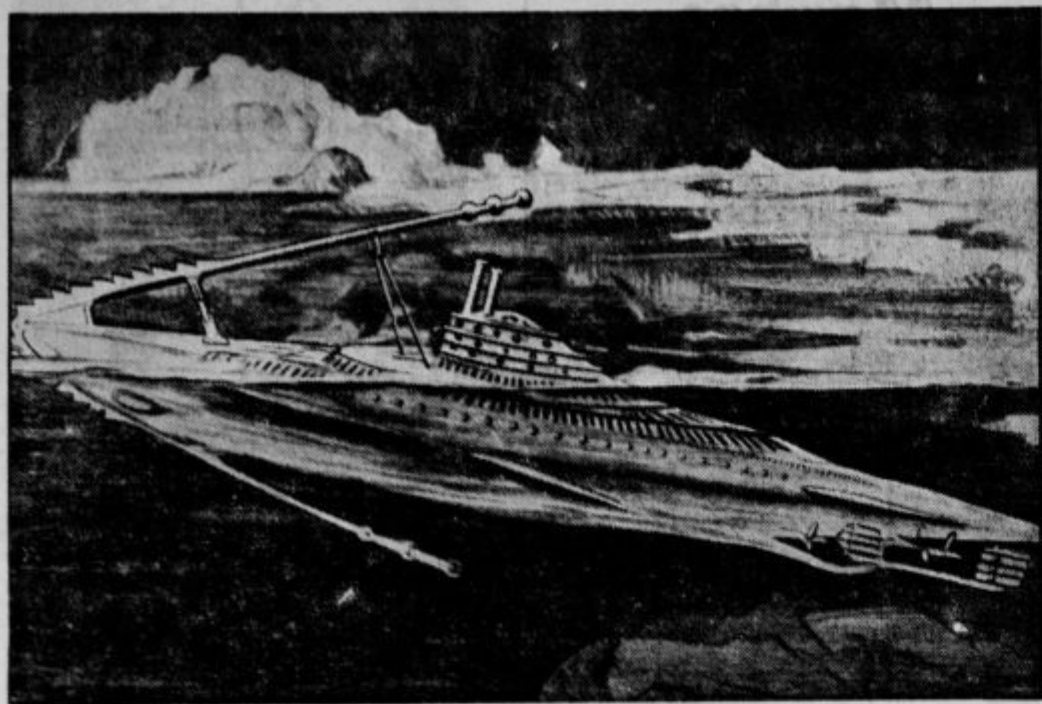
Smučarska nedelja

✱ Nenadna smrt na cesti. 72 letni Viktor Lufe je bil zaposlen v zlatarski tovarni Pacchiasio & Knez in drug v Gaberju pri Celju, stanoval pa je na Ostrožnem. V soboto zvečer ga je družina na Ostrožnem pogrešila, ko ni prišel vse do stihih jutraj domov. Njegov sin se je proti jutru odločil, da ga poišče. Ko je prišel blizu Weinbergerjeve tekstilne tovarne, je nenkrat zapazil nekoga ležati ob cesti. Posvetil je ležečemu v obraz in prestrašen spoznal svojega lastnega očeta, ki je bil že brez vsakega znaka življenja. Na lice mesta pokli-

V soboto pred polnočjo so se tudi oglasili neznani lopovi pred Golobovo hišo. Prišli in odšli so z avtom. Brez dvoma so nameravali, ker so strli že eno okno, vломiti v krojčnico; pa domači, ki so se malo popre vrnili s sejma, so jih pravočasno zaustavili in prepodili.

☐ Izvanredna izbira krasnih, modernih in cenjenih kravat v specialni trgovini kravat Pečenko, Maribor, Veštrinska 24.

S podmornico na severni tečaj. Naše 20. stoletje, doba tehnike, uresničuje neštene napovedi, ki jih je podal genialni fantast Jules Verne (1828—1905) v svojih romanah. V svoji knjigi »Nautilus« je opisal Jules Verne potovanje na tečaj v podmornici, kakršno hoče sedaj nastopiti ameriški raziskovalec Wilkins. V čast preroškega pisatelja je dal Wilkins svoji podmornici ime »O 12 Nautilus«. Na sliki vidimo, kako hoče Wilkins prodreti na severni tečaj.

Kako praznujejo Angleži božič

Cepnav je božič eden največjih praznikov krščanskega cerkvenega leta, ga vendar vsi krščanski narodi ne praznujejo enako. Francozi n. pr. slave mnogo bolj svečano novo leto kakor pa božič.

Angleži pa praznujejo božič s čisto samosvojimi svečanostmi, ki se v bistvu razlikujejo od svečanosti pri nas in drugih narodih. Pri Angležih je božič nekaj družaben praznik, niti malo pa ne spominja, da bi bil rodbinski praznik. Anglež v bistvu ne pozna svetega večera. Ko slavi Anglež božič, misli samo na rojstvo Deteta v Betlehemu, in pri tem niti malo

Vsaka, saj nekoliko imovitejša rodbina daruje najmanj 40 daril. Darila so najrazličnejših vrst, od najdragocenejših zlatin pa do preprostega zavitka čokolade. Na ta dan se spomni Anglež vsakega prijatelja, pa naj se bo še tako oddaljen. To darovanje smatra Anglež za najlepši in najbolj krščanski znak božiča. Posebno na deželi se je še v polni meri ohranila ta lepa navada. Vsak Anglež, ki ima posestvo zunaj mesta, praznuje božič na deželi, in povabi na ta praznik vse svoje prijatelje.

Božično drevesce pri Angležih ne igra skoro nobene vloge. Šele na sveti dan popoldne prižgo na njem svečice. Tudi božičnih pesmi Anglež skoro ne pozna. Na sveti dan dopoldne se izvrši v cerkvi verski del praznika in s tem je vse končano. V cerkev pride vsa družina. Popoldne se pa začne zabave, pri katerih se pleše, je in pije za žive in za mrtve...

Tako praznujejo protestantovski Anglež božič. Nam se je tako praznovanje največjih praznikov cerkvenega leta zdi čudna...

Iz džungle v Zoo

Te dni je v hamburškem pristanišču pristal parnik »Sultan«, ki je pripeljal s seboj celo vrsto živali za Hagenbeckov živalski vrt, in sicer iz Nigerije. Med živalmi je sama divjačina, ki bo znatno povečala zanimivost zoološkega vrta v Hagenbecku. Parnik pa je pripeljal le del transporta, drugi del pa še čaka. Lov na živali je bil silno težak, posebno še radi silnih množin komarjev, ki s svojim pikom povzročajo malarijo. Mnogokrat se je nahajala ekspedicija v nevarnosti, da bo poginila od žeje in včasih je bilo treba iti cele tedne po pokrajinah, ki jih je dolgotrajno deževje popolnoma razmočilo. Ekspedicija je morala na svoji poti do obale z živalmi vred prehoditi 25 kilometrov močvirja. Voda je stala na tej poti povprečno meter visoko. Če so naleteli na kako reko, so morali uporabljati čolne. Živali seveda niso mogli spraviti v čolne in tako so morale plavati. Žirafe pa ne znajo plavati. Morali so jih privezati na vrvi in so na ta način držali njihove glave nad vodo, da niso potonile. Težkoče so se pojavile tudi pri nakladanju na parnik, ko so morali za žirafe zgraditi zelo visoke kletke, oziroma so morali preje pripravljene kletke zvišati, ker niso računali s tem, da imajo žirafe tako dolge vratove.

Če pomislimo, da je morala vsa ta družina divjih živali, — ekspedicija je lovila tudi slone in sploh vse vrste divjačine afriških pragozdov, — prehoditi 1200 kilometrov dolgo pot iz osrčja Sudana do najbližje železniške postaje, potem moremo šele ceniti napore in zasluge ekspedicije, ki se je lotila tako težke naloge in ki je to nalogo tako uspešno rešila.

Smrt slavnega misijonaria

Te dni je umrl na Japonskem misijonar p. Lucian Drouart de Lezey, vodja doma gobavecev v Moyami v japonski provinci Shizuoka. Pokopali so ga na pokopališču gobavecev, katerim je služil dolga leta. Pogreb je pokazal, kako je pokojnika vse spoštovalo kot človeka, ki si je izvolil za svojo življenjsko nalogo, služiti najhnednejšim članom človeške družbe. Pogreba so se udeležili zastopniki cerkvenih in svetnih oblasti. Pogrebne svečanosti je vodil tokijski knezoškof ob asistenci apostolskega delegata in zastopnikov misijonskih redov. Preden so krsto odnesli iz cerkve, je imel neki duhovnik na plakajoče gobavce in številne navzoče katoličane gniljiv nagovor. Na grobu pa so govorili tokijski knezoškof, zastopnik japonskega notranjega ministrstva, prefekt provincije Shizuoka, dalje zastopnik Glavne karitativne zveze in neki protestantovski misijonar. Sožalno brzojavko je poslala tudi japonska cesarica.

Pokojni misijonar je s 70 leti prevzel vodstvo doma gobavecev in 12 let z mladeniški močmi deloval za njihov blagor. V avgustu letošnjega leta ga je japonski cesar odlikoval z redom za zasluge.

Bivši finski generalštabni načelnik Walenius, ki je nekdanjega državnega predsednika Stahlberga nasilno odpeljal, je bil v Helsinkisu obsojen na 3 leta ječe.

Berlinska policija

V Berlinu se je te dni pripetil dogodek, ki ne meče preveč lepe luči na berlinsko policijo. V neki hiši na Aleksandrovi cesti je policijska vojašnica, in v isti hiši je tudi neki modni salon, v katerega so pred 14 dnevi vlomili zločinci. Da je zadeva še bolj zanimiva, je bilo te dni neke noči zopet vlomljeno v isto trgovino. Ta drugi vlom pa je tem zagonetnejši, ker je lastnica trgovine zanj že preje zvedela, in je o tem obvestila policijo, ki ima okrajno stražnico v isti hiši. Zaprošila je policijo, naj dotično noč varuje njeno trgovino. Policija se je prepričala o resničnosti te prijave in obljubila, da bo sto-

Novi indijski podkralj lord Willington, dose-danji generalni guverner Kanade. Willington je star 65 let in je bil že pred desetimi leti kandidat za indijskega podkralja.

rila vse, kar bo v njeni moči. Lastnica je odšla pomirjena na svoje stanovanje, ki je v neki drugi ulici. — Ko je naslednjega dne prišla v svojo trgovino, je s strahom ugotovila, da je bilo ponoči vlomljeno, in to točno po načrtu, za katerega je že preje zvedela. Vlomilci so izbili izložbeno okno in odnesli iz njega dragocen model. Lastnica trgovine je takoj odšla na stražnico in se britko pritožila nad nemarnostjo varnostnih organov. Ti so ji pojasnili, da je policija s svoje strani ukrenila vse potrebno. »Vse potrebno« je obstojalo v tem, da je bilo stražniku, ki je imel v onem okolišču nočno službo, naročeno, naj pri svojem obhodu večkrat pogleda na to hišo. Seveda, ko se je stražnik oddaljil v drugo ulico, so vlomilci prav lahko in neovirano opravili svoj posel. Pa to še ni vse. Za ono noč je bila napovedana tudi racija za isto roparsko tolpo, ki se je udeležilo okrog 400 policistov. Nihče od teh 400 brumnih policajev pa ni opazil, kaj se godi v hiši, kjer se nahaja njihova stražnica. Danes se ves Berlin smeje na račun svojih varnostnih organov...

Pridobivajte novih naročnikov!

Kulturni obzornik

„Mladika“

Enajsti letnik družinskega lista s podobami »Mladike« je zaključen. Ne moremo, žal, pisati razprave o čudovitem razvoju tega lista iz skromnih začetkov do sedanje njegove ustaljene ter ekora- v vseh podrobnostih dognane oblike, pri čemer je list vendar živ in v vsakem novem zvezku z novimi nasliči. Pač pa hočemo v kratkih obrisih začrtati vsebino enajstega letnika »Mladike«, kakor je.

V pesmih, ki so številne, a vendar ne preveč, da bi se bilo bati tiste zvočenosti, ki je pri naših ozkih številčnih mejah neizogibna. Izmed starejših so prispevali Joža Lovrenčič, Ksaver Meško in Janko Samec, od priznanih mlajših pesnikov ima med svojimi sotrudniki »Mladika«: Ottona Berkopca, Mirka Javornika (ki se dobro dela, dasi je najmlajši), Jana Plestenjaka, Jožo Pogačnika, Vitala Voduška in še nekaj drugih.

Prvega dela lista jedro pa tvori pripovedno slovo. Tu je objavil Francé Seljak (psevdonim znanega pisatelja) povest »Kamnarjev Jurič«, ki je izhajala skozi ves letnik. Povest našega primorskega ljudstva, široko zasnovana, značaj in dušo kraškega slovenstva krepi v močnejšo podajajočo. Seljak nam je v čudovitih besedah opisal svet, ki je naš, kakor tisti, ki v njem vsak dan živimo, ki nam je po postal v kratkem razdobju že tako neznan, ko mu je tuje s svojim bičem udaril v lice bridko rano, ki ga je vsega izpremenila. A »Kamnarjev Jurič« naj nam ostane blizu, brat bratu, naša misel bodi z njim!

Druga povest, ki je izhajala prav tako vse leto v »Mladiki«, je prevod romana znamenitega sodobnega francoskega pisatelja Henryja Bordeauxa: »Zametele stopinje« (La neige sur les pas). Pisatelj obravnava težak in vendar danes kakor zmerom aktualen problem zakonske zvestobe. Sijajno zastavljeni vozeli reši z vsemi pripomočki mojstrskega romanopisja, hkrati pa krščansko etično. Prevod, ki ga je oskrbela Krista Hafner, je izvrsten.

Ko bi letnik ne vseboval nič drugega mimo teh dveh povesti, katerih vsaka zase tvori lepo knjigo, bi že bil vreden denarja, kar velja. Toda, kje je vse ostalo gradivo, bogato kakor razkošno božično drevo?

Bogomir Magajna je dal dve krasni noveli: »Beli konjiček« in »Ananase«. J. Kalan: »Zadnji križev pot«, Cene Kranjc: »Na Smarni gori«, Matija Malešič tudi dve: »Tiho, tiho« in »Stoničar«, Ksaver Meško: »Sv. Frančišek«, Adam Milkovič tri ertice, Jan Plestenjak: »Beseda sekire«. Izšlo je tudi nekaj prevodov iz tujih slovesev.

Med poljudno znanstvenimi spisi ima »Mladika« neprekosljivo nazorne, zlasti pa jezikovno izvršne študije iz anatomije dr. Janeza Plečnika: O prebavi in presnavljanju telesa — O menji večnosti — Droboje — Črevo — O snoveh v našem telesu (plini) — Iz katerih snovi je naše telo? — Dr. Alfred Šerko opisuje v daljšem potopisu, ki ga krasijo fotografski posnetki, potovanje »V Severno Ledeno morje«. — Mnogo zanimanja je zbudila razprava neutrudljivega dr. St. Vurnika o zgodovini obleke, ki je tudi opremljena z mnogimi slikami. Jos. Westar je prispeval v štirih zvezkih izredno privlačne slike iz naših krajev pred 150 leti, J. Zirovnik pa je pisal o blejskem otoku.

Del zase tvorita v »Mladiki« obsežni rubriki »Pisano polje« in »Družina«, kvas družinskega lista. Ta del, četudi mu morda še manjka v splošnem nekoliko večje toplote in domačnosti, kar bo v bodočnosti gotovo doseženo, je po tehtnosti prispevkov po pestrosti in zanimivosti daleč pred podobnimi revijami v širokem svetu. Upoštevani so znamenitejši jubileji, ki se vrstijo ob življenjskih, katerih zanimivost in poučenost je naravnost preko vsake pohvale, in člankih, ki bi jih morali, če bi hoteli vsaj malo prikazati njih jedrnatost, vse posamično navesti in razložiti. A omeniti hočemo poleg Finžgarjevih »Prilicnostnih« in sijajnih Dobidovih o slikarjih in slikarstvu, le še: O knjigi (dr. Jože Pogačnik), Krizem po Bolgariji (J. Sedivý).

Največje pozornosti vredni pa so kotički Stefanije Humek »Gospodinjstvo«, Milice Grafenauer: »Iz duhovnega življenja družine« ter Marije Remčeve »Kuharica«. V člankih o gospodinjstvu so obdelana vprašanja: sodobnega gospodinjstva, sodobnega stanovanja ter vsakdanjih opravil v sodobnem gospodinjstvu. — V člankih iz duhovnega življenja družine, katerih je cela kopica — in izvršnih! — omenjamo le: Zakon — zakrament — skrivnost — ter Ljubezen — blagoslov in življenje. — Kuharica vsebuje poleg uvodov ogromno število novih kuharskih receptov.

Nazadnje, dasi bi jih bilo potrebno na prvo mesto postaviti, omenjamo slike »Mladike« je razkošno ilustriran list — število slik, ki jih vsebuje ves letnik, dosega skoraj 200. — Med temi so umetnostne slike, kipi, lesorezi, ki jih izbira dr. Karel Dobida, gotovo za estetsko vzgojo čitateljev najbolj pomembne, toda tudi fotografije in portreti, pokrajinske, narodopisne, zgodovinske in druge slike so vse hvale vredne.

Kakšna bo »Mladika« v novem letu?

Videli smo prvi zvezek dvajsetega letnika »Mladike«, ki bo dobila v novem letniku sijajno novo zunanjo opremo, delo Plečnikove šole. Ze po platnicah bo list razodeval slovenskost in domačnost svojo. O priliki spregovorimo o naslovni sliki posebej. Za danes le nekaj podatkov o vsebini prve številke novega letnika:

Bogomir Magajna: priznani in cenjeni naš moderni novelist, je napisal daljšo povest, ki bo izhajala v »Mladiki« nemara vse leto; je to »Gornje Mesto«, povest iz zagrebškega življenja. — Ze po prvem odlomku sodeč, bodo čitatelji sila napeto zastavljeno zgodbo o medicincu Simonu in učenki godbene šole Mariji s slastjo prebirali. — V Dobidovem prevodu izide J. Lemaitrova »Lilite«, Silvo Kranjc priobčuje na podlagi spisa Benedikta Kuripešiča iz Gornjeje grada potovanje »Pred štiri sto leti iz Ljubljane v Carigrad«. — Bogdan Kozak (ki je v resnici znan ljubljanski zdravnik) objavlja »Iz zdravnikovih doživljanj«, dr. A. Šerko pa nadaljuje svoj opis Severnega Ledenege morja pod naslovom »Lofotic«, v katerem prikazuje življenje norveških ribičev. Dr. Janez Plečnik je ostal, kakor vidimo, še nadalje zvest »Mladiki« ter objavlja razpravo »O dihanju«. — Kot druga glavna povest bo izhajal zgodovinski roman ruskega pisatelja S. R. Minelova: Ko so hrasti šumeli. — Bogato je »Pisano polje«, še bogatejša »Družina«, kateri je ostala zvesta Milica Grafenauerjeva, poln jerbab pa nudijo »Salec« in »Ugan-ke«.

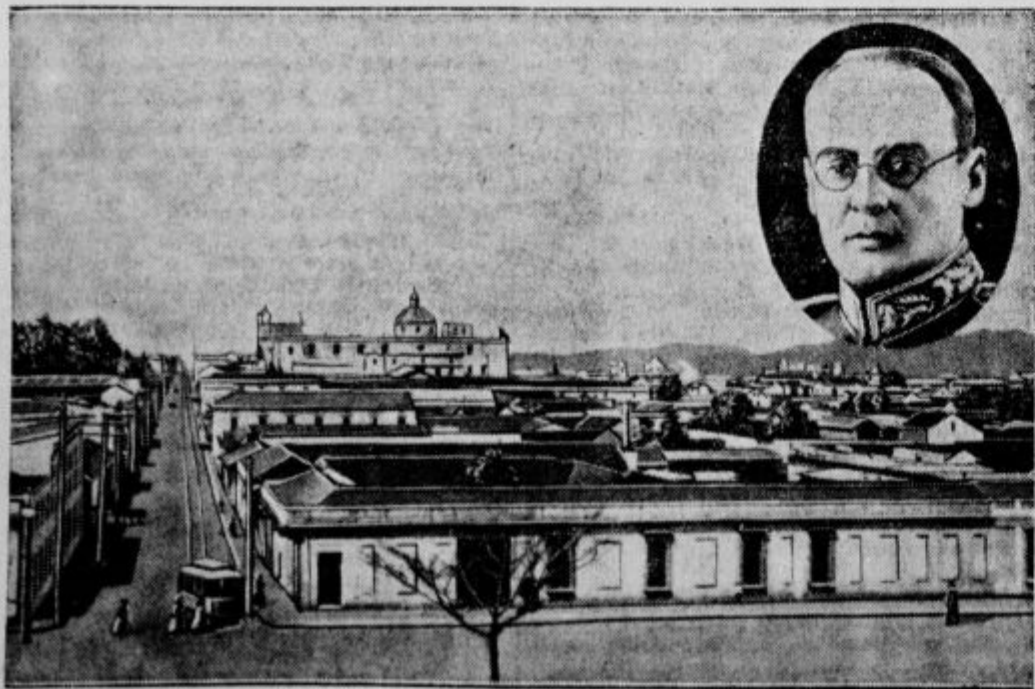
Zares, malo je tako lepih in tako bogatih listov, kakor je »Mladika« — lahko smo ponosni nanjo!

Molotov, novoimenovani predsednik sveta ljudskih komisarjev. Dosedanjšega predsednika Rikova je Stalin odzagal.

ne pomisli, da je isto Dete nekaj desetletij pozneje umrlo na križu. Angleški božič je dan razbrzdanega veselja. Dočim pri nas popevamo v krogu svoje družinice božične pesmi, ki nas v duhu prenese v davne čase, se pa Anglež ravno na ta dan zbudi iz svojega »mrtvila« in nori ob zvokih jazz-banda. Predno gremo pri nas k polnočnici, pokusimo kolač in pijemo domače vino, če ga imamo; Anglež pa pravi, da sploh ni praznoval božiča, če se ni napil šampanca in najedel posebnih jedil, ki morajo škoditi želodcu. Tega seveda ne store vsi, ampak večina.

Na sveti večer ni v krogu angleške rodbine nobenega prazničnega razpoloženja, edino, kar je: otroci nastavijo zvečer, predno gredo spat, očetove nogavice, da jih »Father Christmas« napolni z darovi. Šele pri obedu na božični dan se darujejo prava darila. Ze stara navada pa je, da se darujejo darila zavita v zavoje, in največje veselje angleških otrok je, odpirati te zavoje. Če bi darilo ne bilo zavito v omot, bi angleškim otrokom pokvarilo polovico veselja. — Sploh se na Angleškem o božiču silno veliko daruje.

Pozorišče najnovejše revolucije v Južni Ameriki je bila Guatemala, glavno mesto istoimenske republike, kjer je po krvavih poučljivih bojih vlada padla. Vzrok tega najnovejšega ameriškega prevrata tiči v splošni nezadovoljnosti z vladanjem državnega predsednika Chacona (na desni zgoraj).

Ljubljana, Sv. Petra c. 23, Celovška c. 63
Kraji. Glavni trg št. 101

Za vsakega prava obleka
Prodajalne v vseh večjih krajih

Ivan OBLEKE

Moške obleke
Din 240-750
Obleke za otroke
Din 200-330
Otroške obleke
Din 110-160
Nar. 20-150
RAGLAN
D 290-750
MIKADO
D 250-600

PHILIPS
LOKALNI
PRIJEMNIK

To ni redijski aparat ampak glasbeni instrument — kar Vam ni tu nudimo. Kdor ima Philips 2515, ta lahko brez preloženja rече: čim na boljši lokalni prijemnik aparat, ki se ga more dobiti. Kajti za vsakim Philipsovim aparatom, za vsakim njegovim sestavnim delom, stoji vrsta inženjerjev in tehnikov ene od največjih svetovnih tovarn. Vsi oni delajo na učenju ideala radiotehnike. Priključek na električni tok — najprej ročnejše ravnanje s samo enim gumbom — gramofonsko pojačanje in okras vsakega doma.

Ustanovitev samopomoči živinorejcev v Laškem

V nedeljo dne 14. decembra t. l. se je ustanovilo v Laškem društvo »Samopomoči živinorejcev« za slučaj nezgod pri domačih živalih za okraj Laško. Obenemu zboru je prisostvovalo okrog 100 zastopnikov občin, kmetijskih podružnic in drugih interesentov iz celega okraja. Za zborovanje je vladalo izredno zanimanje. Trajalo je celo tri ure. V glavnem se je obravnavalo pravilnik, ki je bil z malimi izjemami odobren. Sklenilo se je, da bodo vplačali za leto 1931: za 1 odraslo goved 15 Din; za 1 mlado (fipod 2 let) goved 10 Din; za 1 svinjo (brez različne starosti) 5 Din. Za nabiranje članov je določenih 40 zaupnikov, ki obenem funkcionarji tudi kot cenilnici za poginjeno živino (skupno z živinozdravnikom). Nabiranje članov traja do vključno 28. februarja 1931; po tem terminu je pristop k Samopomoči za poslovno leto 1931. izključen. — Upravni odbor (tudi tajnik) vrši svoje delo za leto 1931. brezplačno. Ker so se radi velike kmetijske in delavske krize v okraju Laško določila nižja vplačila, tako da bi bilo nemogoče kriti samo z vplačili po pravilniku določeno dvotretjinsko škodo, nastalo radi pogine oziroma zasilnega nekola go-

ved ali svinj, se sklene, zaprositi vse pridobitvene ustanove v okraju, kakor tudi občine itd. ter kr. banško upravo za podporo, ker se predvideva, da prijavljene samopomoči večina rejcev vso svojo živino — Izvolil se je doveljanski odbor in 7 namestnikov, in sicer iz po enega zastopnika sedmih kmetijskih podružnic v okraju in iz po enega namestnika ter dveh v okraju službojučih živinozdravnikov. Za načelnika je izvoljen g. Al. Smid, posestnik v Jurklostru, za njegovega namestnika g. Anton Vrečko, posestnik v Jurklostru; za podnačelnika g. Jančič Ludvik, gostilničar in posestnik v Spodnji Rečici, za njegovega namestnika g. Golob Karol, posestnik, Seve; za tajnika (blagajnika) g. dr. Jerina, živinozdravnik v Laškem. Gotovo je, da bodo sledili temu zgledu tudi drugi okraji in se bo na ta način rešilo eno najbolj perečih vprašanj: zavarovanje živine, ker so ravno nezgode pri živini zelo pogoste in povzročajo našemu malemu kmetu in delavcu velika škoda. So seveda tudi ljudje, ki nasprotujejo ustanovitvi Samopomoči, vendar je njih število malo. Naš kmet in delavec bosta sledila onim, ki delajo pošteno in za njihovo dobrobit.

Nujna gospodarska potreba

Z ozirom na ta naš članek nam pošilja podružnica Drž. hip. banke v Ljubljani ta-le po-pravek:

»Pupilarni denar iz področja naše (ukajšnje) filijale se nalaga samo pri nas. Vsota pri nas naloženega pupilnega in depozitnega denarja s fonda iz cele dravske banovine, vključno Črnomljin, znaša per 30. novembra 1930 Din 21.234.034.67, od česar je za Din 3.445.027.58 fondov, ki so jih ministrstva iz Belgrade stavila raznim lukajšnim državnim uradom na razpolago, tako torej, da znaša celokupna vsota pri nas naloženega pupilnega in depozitnega denarja s fonda Din 17.789.007.09.

Nasprotno pa smo na našem področju doslej plasirali posojil za Din 22.889.102.75.

Iz navedenega se vidi, da je lukajšnja filijala Državne hipotekarne banke v svojem okolju več denarja naložila v posojila, kakor ga pa na pupilarni in depozitnih vlogah prejela.

Nj. Vel. kralj Aleksander I. je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo XI. mednarodnega vzorčnega velesejma, ki se vrši v Ljubljani od 30. maja do 8. junija 1931.

Postna hranilnica, podružnica v Ljubljani, zaključuje svoje poslovanje za stranke dne 24. dec. t. l. ob pol 13. uri.

XI. dražba kož divjadi se vrši dne 26. januarja 1931 na velesejmu v Ljubljani. Kdor hoče svoj lovski plen ugodno prodati, naj pošlje svoje kože čimprej na »Divjo kožo«, Ljubljana, velesejem, kjer se dobe tudi vsa pojasnila brezplačno.

Cene kož divjačine. Pred novo kampanjo so sedaj cene kož divjačine po poročilih zagrebških listov tele: kuna zlatica 800 Din, belica 700, lisica poljska 185, planinska 300, dihur 120, jazbeci 80, divje mačke 80, zajci 10, verveice 4 Din.

Iz srbskega združništva. Pret. nedeljo se je vršilo v Banjaluki združno zborovanje, na katerem je bilo sklenjeno osonovanje posebne združne zveze v Banjaluki za vrhasko banovino. Ustanovni občni zbor, se bo vršil v Banjaluki meseca februarja. — Prisostvovalo je 62 delegatov od 75 združenj; združna zveza, iz katere bi se združila izstopila, je zveza srbskih kmet, združenj v Sarajevu. S tem bi ta zveza izgubila skoro polovico svojih članov (50. jun. t. l. jih je imela 121).

Svetovna industrijska produkcija. Iz podatkov o industrijski produkciji (na podlagi produkcije 1924 = 100) je letos v prvih 9 mes. t. l. znašala industrijska produkcija v Nemčiji 129 (lani 148), v Angliji 105 (112), v Franciji 132 (129) in v Uniji 106 (124). Najbolj je padla ameriška produkcija, francoska pa je celo narasla.

Dobave. Gradbeni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave okroglega mehkega lesa, cinkovih trakov, pločevine, žice, fletenih vrvi. — Delavnica drž. žel. v Ljubljani sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave naprave za polnjenje plina. — Ravni. drž. rudnika Breza sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave 800 metrov trofaznega kablo, 10.000 kg karbida, 40.000 kg portland-cementa, 2000 kg kristalne so-de, raznega pisarniškega materiala, barv, žvepla, smrkovega praška it. — Ravni. drž. železnic Vavre sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave

1500 kg beneškega azbestnega materiala, firneža, terpentina, sikativa in barv. — Ravni. drž. rudnika Velenje sprejema do 5. jan. 1931 ponudbe glede dobave svedrov.

Borza

DENAR

V današnjem deviznem prometu so tečaji nekoliko popustili. Prometi je bil znaten, posebno v devizah Praga in London. Privatno blago je bilo zaključeno v devizi Budimpešta, dočim je vse ostale zaključene devize dala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2269.50 — 2275.50 (2272.50). Berlin 1343.50 — 1346.50 (1345). Bruselj 786.30 — 789.25 (787.75). Budimpešta 86.50 — 89.50 (88). Curih 1094.40 — 1097.40 (1095.90). Dunaj 793.30 — 796.30 (794.80). London 273.00 — 274.40 (274). Newyork 56.305 bl. Pariz 221.76 bl. Praga 167.17 — 167.97 (167.57). Trst 295.23 do 295.40.

Zagreb. Amsterdam 2272.50 bl. Berlin 1343.50 do 1346.50. Bruselj 788.30 — 791.30. Budimpešta 86.50 do 89.50. Curih 1094.40 — 1097.40. Dunaj 793.30 — 796.30. London 273.00 — 274.40. Newyork 56.305 — 56.405. Pariz 220.695 — 222.695. Praga 167.17 do 167.97. Trst 294.30 — 296.30. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal 9.5 milj. Din.

Curih. Belgia 9.1200. Amsterdam 207.275. Atene 6.675. Berlin 122.71. Bruselj 71.925. Budimpešta 90.175. Bukarest 3.06. Carigrad 2.44. Dunaj 72.50. London 25. Madrid 55. Newyork 514.625. Pariz 20.2225. Praga 15.275. Sofija 3.73. Trst 26.95. Varšava 57.75. Kopenh. 137.70. Stockholm 138.175. Oslo 137.70. Helsingfors 12.95.

Dinar notica na Dunaju (deviza) 12.5875. (valuta) 12.5375.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendenci za državne papirje je bila danes v glavnem nespremenjena. Popravilo se je tečaj 7% Blera, ki je bil zaključen po 80, nato pa ozdajoval na 79.50. Bančni papirji beležijo zaključke po nespremenjenih tečajih v delnicah Poljo banke, Union in Jugo banke, nadalje je bila zaključena Zemaljska po 128 in Srbska po 190 in 195. Prastavljena je narasla na 940 Din. Prometi v industrijskih delnicah je bil nekoliko živahniji. Po slabših tečajih je bil zaključevan Guttman (132-130), nadalje so bile zaključene delnice Slaveksa in Drave po nespremenjenih tečajih. Trboveljska jev primeri s preteklim tednom zelo nazadovala in je bila zaključena po 300, v petek 370 in 371.

Ljubljana. 3% Bler. pos. 91 bl. 7% Bler. pos. 80.50 bl. tob. srečke 50 bl. Celjska pos. 160 den. Ljublj. kred. 124 den. Prastavljena 935 den. Kred. zavod 176 — 180. Vevce 126 den. Stavbna 30 den. Ruše 235 — 255.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 85 — 86.50; agrari 52.50 bl.; vojna škoda ar. 425 — 425.50 (425.75, 425.50), kasa 425 — 425.50 (426, 425.50), 12, 425 — 425.50 (425), 2. brez kup. 415.50 d., 3. 415.50 d.; srečke Rdeč. križa 50 bl.; 3% Bler. pos. 91 — 92.50; 7% Bler. pos. 79.50 — 79.75 (80, 79.50); 7% pos. D. H. B. 78.50 — 79 (79); 6% begl. obv. 68 — 69. Bančni delnice: Ravna gora 75 d. Hrvatska 50 d. Katoliška 35 — 37. Poljo 56 — 57 (56). Kredita 90 — 103. Union 189.50 — 190 (189.50). Jugo 77.50 — 78 (77.50, 78). Li. kred. 124 d. Medjunarodna 67 d. Narodna 8100 d. Obrtna 36 d. Prastavljena 940 d. Etno 135 — 143.

Srbska 194 — 195 (196, 195). Zemalj. 127 — 129 (128). Industrijske delnice: Nar. žum. 25 d. Guttman 130 do 134 (132, 130). Slaveks 50 — 55 (50). Slavonija 200 — 203. Našice 940 — 980. Danica 95 — 100. Drava 235 — 236 (235). Sečerana Osjek 295 — 305. Nar. ml. 20 d. Osj. ljev. 210. Brod. vag. 90. Union 90 — 95. Vevce 126 d. Isis 40 — 44. Ragusea 350 — 365. Oceania 227 bl. Jadr. plovl. 570 bl. Trboveljska 360 — 363 (360). Split cement 300 d.

Belgrad. 7% inv. pos. 87; agrari 51; vojna škoda 425, 12, 426 — 427, 2, 416 — 419.

Dunaj. Don. sav. jadr. 86.55. Wiener Bankverein 16.75. Creditanstalt 46.75. Escompt. 157.25. Zivno 88.30. Union 23.45. Aussiger Chem. 143.35. Mundus 147.50. Alpine 18. Trboveljska 46. Leykam 3. Rina Murany 61.80.

Žitni trg

Tendenci na današnjem žitnem trgu je bila za pšenico izredno čvrsta. Cene so se nadalje učvrstile in dosegle za banatsko 80 kg težko blago 152.50 do 155, za nekatere postaje celo 157.50, gornje bačko blago je bilo zaključevano po 155. Dovozi na trg so izredno slabi, tako da moremo reči, da jih skoro ni, kar pride na trg, pokupijo takoj mlini in blago najde gladko odjem. Naši kraji malo kupujejo, ker so zaloge še vedno znatne. Umelito sušena koruza stane 92.50, času primerno suha s kvaliteto garancijo do namembne postaje 80 in stara 102 do 105. Moke notirajo po kvaliteti od 245 do 265. V ostalih predmetih je položaj domalega nespremenjen.

Novi Sad. Pšenica: be. 79/80 kg okol. N. Sad 145 — 150, be. pot. šlep, gbe. 150 — 155, gba. 145 — 147.5. Jbn. 140 — 142.5, sr. 78 kg 132.5 — 135, slav. 78 kg 130 — 135, slav. šlep 77/78 kg 127.5 — 130. — Ječmen: be. sr. 63/64 kg 107.5 — 112.5. — Kuruza: be. sr. stara 95 — 100, be. sr. nova garani. 72.5 — 77.5, be. sr. nova jadr. 77.5 — 80, be. sr. nova marc. april, maj 90 — 92.5, sr. nova posušena 90 — 92.5, sr. nova posušena ladja 90 — 92.5. — Otrobi: be. v jutavrečah 77.5 — 82.5, sr. ban. v jutavrečah 75 — 80. Vse ostalo neizpremenjeno. Prometi: pšenica 17, koruza 24, moka 3, otrobi 2 vagona. — Tendenci neizpremenjena.

Budimpešta. Tendenci slabša. Prometi miren. Pšenica: marc 15 — 15.03, zaklj. 15 — 15.01; maj 15.20, zaklj. 15.20 — 15.21. R: marc 9.85 — 9.96, zaklj. 9.91 do 9.92. Kuruza: marc 12.45 — 12.60, zaklj. 12.50 — 12.51; transit maj 10.40.

Zivina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrke Edv. Saborsky o Co. Dunaj.) Laues je bilo prignanih 2053 goved, iz Jugoslavije 118. Na kontinuirnem trgu je bilo 23 goved. Cene: volh najbolj 2.05, l. 1.00 — 1.85, il. 1.20 — 1.45, ilj. 1.10 — 1.15, krave: l. 1.15 — 1.25, il. 0.95 — 1.05, biki 1 — 1.35, klavna živina 0.60 — 0.92. Tendenci zelo počasna. Cene so padle za 5 grosev v splošnem, za slabše in srednje diago za 10 grosev, za bika od 5 do 8 grosev.

Višnja gora

Kvaterini sejem kljub novozapadnemu snegu in neprijetni se vsa potrebna posušena sušenja, se ni bil tako slabo goskani, kot je v zadetku kazalo. Kmetje niso radijo denar — prazniki so tu, zima prinaša, zato se tudi skrajno suho potov in sušenja mešamo znanj, pa so pripeljali še nekaj živine pa sejezuse, da je bilo vsaj nekaj podobno. Vendar pa ni ona kupnja, ki bi bila živina; glavni kupci so bili mesarji, največ pa so kupovali mesno meso, in največje udeležje je v suhi za najpogostejši denar, je tudi rade živino domov v rodni kraj, da bi jo časi udeležili inorajo prihi. Pa saj je res nerazumno, da je bilo to, da živina in pa pranje, kar imajo kmeti za pranje, ima noveno ceno, — oboje pa je meso, in to tudi pri nas v Višnji gori, ravno se enkrat dražje kot pa zvinati! Ali je res ukonina in pranje, da tako rečemo, poudarimo, če bi bil drugod — recimo na ljubljanskem trgu, sta in si, pa kar diktirajo ceno mesu in predpikom, naj pa se in ukone porečno, da tudi mesarji cene objektivno znano zbirajo. Tudi pri nas je že sira pri ceni.

S slopnimi pod mesom, katere je svojačas napravila mesna opeka, je pol v mesto znano ugo-ucsa, in je skupine caado včas po čee teme, preden jih kdo ostrže in razkope zidevni sneg raka njih. Nevarnost je, zlasti zjutraj, ko čez zimo nogo ali pa se se huše pojije. Zato prosimo mesno obeno, naj od časa do časa po potrebi da o sop-nisce ostrgati in osušiti.

Na sveti večer je navada, da je v dvonaj pri Faru asu premeniti, kjer se ljudi zevo in čakajo na pomenico, tudi na leosajni sveti večer — kot slišimo — priredijo pravega dravca v dvonaj filmsko predavanje. Čarshi sebi po znanim ro-manu, ki ga nam je svojas poslala Monrojeva družba v Vebemici, ker nam je se vse bogavein sprosta, od nje preostavlja se bolj zanimiva.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 23. dec. 12.15 Plošče (valčki, polke, serenade). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Cas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester. 18.30 Prof. Frane Pengov: Naše solnce. 19. Mladinska ura: Oto Kosič: Smučine v dravski banovini. Jaro Dolari: Sobne igre. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20. Pevski koncert zbora »Ljubljana« pod vodstvom dr. A. Dolinarja: 21. Univerz. prof. ing. M. Osana: Motnje pri sprejemu in njih povzročitelji (plošča in komentar). 21.30 Radio orkester. 22.15 Havai-jazz.

Sreda, 24. decembra: 12.15 Plošče (božična glasba). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.00 Radio orkester (božična glasba). — 19.00 Božično zvonjenje. — 19.30 Samospeli baritonista Marijana Rusa. — 20.10 Božič v slovenski literaturi (Meško, Finžgar, Prežljak). čita g. Lipah, član Nar. gled. — 20.45 Radio orkester. — 21.30 Božič v slovenski narodni pesmi, bere prof. Fr. Koblar. — 22.00 Citraški krožek »Vesna«. — 22.45 Božična meditacija, p. dr. Roman Tominec. — 23.00 Plošče. — 24.00 Prenos polnočnice in frančiškanske cerkve.

Drugi programi

Torek, 23. dec. Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.30 Narodna in harmonika. 18.00 Prenos glasbe. 20.00 Radio orkester. 20.30 Zagreb. — Zagreb: 12.50 Sneg. 12.55 Plošče. 17.00 Glasba. 20.30 Francoski večer: sopran in klavir, 21.30 Klavirski koncert (J. Herzig). 22.30 Novice, vreme in sneg. — Budapešta: 12.05 Orkestralni koncert. 17.30 Koncert ciganske godbe. 19.30 Prenos iz opere. — Dunaj: 15.20 Plošče. 20.00 Pesmi ljubezni, zvestobe in zakon. 20.25 Dunajski večer. 23.15 Plošče. — Milan: 19.30 Zebavna glasba. 20.30 Plošče. 21.00 Komorna glasba. — 22.00 Odlomki operet. — Praga: 20.10 Bratislava 21.00 Božične počitnice. 21.50 Komorna glasba. — Langenberg: 15.50 Otroška ura: Božične pesmi. 17.15 Popolninski koncert. 21.05 Božje dete, božič, igra s petjem. — Rim: 17.00 Koncert opernega orkestra. 20.40 Laska glasba. — Berlin: 19.30 Sv. Trije kralji. — 21.10 Glasba. Katowice: 17.45 Ljudski koncert. 19.50 Varšava (prenos opere). — Toulouse: 12.45 Radio orkester. 18.55 Spanske pesmi. 20.00 Popevke. 20.15 Dunajski orkester. 21.00 Operna glasba. — Muhlacker: 16.00 Koncert. 19.30 Zabavni koncert. 21.15 Nova glasba. 22.30 Plošče. — Mor. Ostrava: 18.55 Slovenske narodne pesmi. 19.30 Praga. 20.10 »Krog s kredo« (Brno). 22.20 Praga. — Leipzig: 16.30 Zabavna glasba. 19.30 Plošče. 21.00 Božična legenda. 21.40 Božične pesmi.

Sreda, 24. decembra:

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.00 Božična igra za otroke. 20.00 Koncert. 21.00 Prenos cerkvene zbora in orgel iz katoliške cerkve. 22.20 Vokalni koncert in orgle. 23.00 Orgle: Božični pastore. — Zagreb: 12.35 Plošče. 17.45 Novice, sneg. 18.00 Godalni kvartet: komorna glasba. 19.00 Orgle. 20.00 Hrvatske božične pesmi. 21.00 Božični koncert. 23.00 Plošče. 24.00 Polnočnica v cerkvi sv. Marka. — Budapešta: 9.15 Koncert vojaške godbe. 12.05 Radio kvartet. 16.00 Spevi. 17.30 Koncert opernega orkestra in zbora. Zvečer postaja ne odaja. — Dunaj: 18.00 Koncert. 19.35 Plošče. 20.05 Mir na zemlji (zbor, orkester). 21.40 Večerni koncert. — Milan: 19.30 Pesna glasba. 20.30 Plošče. 21.00 Opera. — Praga: 20.80 Božična igra. 21.00 Prenos iz cerkve: orgle. 21.45 Božični dan. 22.25 Missa pastoralis. — Langenberg: 17.00 Božiček potuje po zemlji, pravljica opera. 18.15 Orgle. 18.35 Zvonjenje ob Retu. 21.00 Resna glasba. — Rim: 12.45 Laska glasba. 17.00 Peser koncert. — Berlin: 21.00 Orgle. 22.00 Prenos glasbe iz zvonika. 23.00 Peški zbor. — Katowice: 21.00 Združen prenos s vseh poljskih postaj. 24.00 Polnočnica. — Toulouse: 18.55 Operna glasba. 19.45 Havajski klavir. 20.15 Balajke. 20.45 Trompete. 21.00 Koncert. 24.00 Nabožna glasba. — Muhlacker: 17.00 Božiček potuje po zemlji, pravljica opera. 18.15 Koncert: zbor, orkester. 20.00 Peser aveti večer. 21.00 Sveta noč, božična legenda. 22.00 Božični oratoriji. 11. del. 22.30 Koncert. 23.15 Svetovne alike. 24.00 Svetovni zvonovi. — Mor. Ostrava: 20.00 Plošče. 20.30 Praga. 21.00 Bratislava. — Leipzig: 19.30 Koncert orkestra. 21.00 Koncert. 22.00 Berlin. 23.30 Božična glasba.

Iz društvenega življenja

Društvo nižjih mestnih uslužbencev v Ljubljani pri edni svoj 5. leti, 1931 v veliki dvorani mestnega doma svoje občino na predpustno veselico v prid podporne mlademu društvu »Sodeluje godba »Zafas« pod osebnim vodstvom g. Dolinarja. — Začetek ob pol 8. —

Pet cenjenih dni

v času, ko mora vsakdo kupiti darila, sem se ob priliki mojega desetletnega trgovskega jubileja odločil prirediti pet cenjenih dni in nudim povodom tega vsaki stranki, ki mi v času od 20. do 24. t. m. predloži časopis s tem inseratom in polnim naslovom, na vse vrste blaga, pri katerem so cene razvidne na vsakem komadu s številkami, popust

200%, reci: dvajset odstotkov

tako da se kupujočemu občinstvu nudi prilika preskrbeti si topot božična darila v vseh vrstah galanterijskega blaga, športnih predmetih, gramofonih, gramofonskih ploščah, raznih vrstah tkanine, kravat, rokavicah, porcelanu in stekleni posodi, namizni posodi iz kina srebra, parfumeriji vseh svetovnih znamk, snežnih čevljev in galosah, žepnih robcih, kakor tudi igračkah v največji izbiri. — Ta reklamna prodaja velja samo za moje p. n. odjemalce na drobno, ter se blago v večjih količinah z omenjenim popustom na zopetne prodajalce ne bo prodajalo. Pri nakupu najmanj 500 dinarjev 1 srečka Jadranske straže zastoji.

Franc Kormann, Maribor, Gosposka ulica št. 3.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta cca 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglaš. 3 l. in. Oglasi nad 50 par. vrste se računajo viki. Za odgovor znanost. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Stanovanja

Stanovanje
ene ali dve sobe se išče. Ponudbe na upravo pod št. 1 ali 2 sobi.

Stanovanje v vili

5 sob, kuhinja, kopalnica, sobica za služkinjo, telefon, blizu sv. Kristofa, se odda s 1. februarjem. Želi se solidno stranko, ki potrebuje pisarno, prostore. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 13.861.

Službodobne

Kuharica
starejša moč, vajena kuhanja za družino za veleposlovstvo blizu Celja se išče. Ome, ki so službovale že v takih službah, naj pošlje svoje ponudbe na Ogl. odd. »Slov.« v Ljublj. pod »Kuharica« št. 14525.

Vrtnar

S 1. januarjem 1931 je prosto mesto enega ne-ozmoženega vrtnarja na manjši vrtarini, kateri se razume na gojenje cvetlic in zelenjave. Prednost imajo oni, ki se poleg navedenega razumejo na čebelarstvo. Stanovanje in oskrba prosta. Ponudbe z zahtevno plačo poslati na Upravo vladetinstva Bežanec, Pregrada.

Objave

Zahvaljujemo se
iskreno p. n. Obrtni za drugo za božična darila. — Vajenci iz Borovnice.

Glasba

Klavirji!
Velika izbira klavirjev prvovrstnih znamk. Prodaja najcenejša na najmanjše obroke. — Warbinek, Gregorčičeva cesta 5

Pouk

Čamernikova šolerska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avst.) Prva oblast. koncesionirana. Prospekt zastoji. Pišite ponj!

Prodamo

Pubasto perje

čisto čobano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti pub po 250 Din kg Razposiljam po poštenu povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perja

Od danes naprej

odprodajam vsled prevlelike zaloge več tisoč knjig in revij vseh izdajkov za lastno ceno. — Hinko Sevar, antikvariat knjižarna v »Stiskem dvorcu«, nasproti šentjakobske šole, Ljubljana.

Več gramofonov

različnih, novih, se po izredno znižani ceni prodajo. Oglejte se lahko med 12. in 2. uro na Sv. Jakoba trgu 8. II. nadstropje, desno.

Pšenčno moko

na voljo imamo tudi razne vrste moka in mletih izdelkov A. VOLK LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Kupimo

Vrednostne papirje

srečke obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur« Ljubljana Selenburgova ulica 6/II tel 30-52

Vsakovrstno

Zlato roopir
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Posedstva

Večja poslopja
s prostornim dvoriščem in vrtom, pripravna za večjo obrt ali industrijo naprodaj; elektr. tok na razpolago. Kje pove uprava lista pod št. 14499.

Mlin na prodaj

v najbolj prometnem kraju, kjer je vedno veliko mletve. Nahaja se v najbolj prijazni okolici. Ponudbe sprejema oglašni odd. »Slov.« pod št. 14526

Hiša

na novo renovirana, dvonadstropna, 2 kuhinji, 14 sob, kopalnica lasten vodovod in elektr. razsvetljava, angl. stranišče, priprava za zdravnika, advokata ali zobotehnikarja, z velikim vrtom, v katerem je čez 100 sadnih dreves, zidana dvorana in gospodarsko poslopje, preša etc. v Savinjski dolini na prodaj. Dopise na ogl. odd. »Slovenca« pod šifro »Hiša v Savinjski dolini« št. 14524.

PRAKTIČNA

božična darila

J. MACEK
konfekcija za gospode in deco
Ljubljana, Aleksandrova c. 12

Dobi se v vseh boljših trgovinah te stroke

PLETENINE

na debelo! na drobno!
PLETILSKA ZADRUGA NA BREZNICI
p. Jesenice - Gorenjsko

do 40% po konkurenčnih cenah
FERDO SMOLA, So Jurič o. l. z.

Zahvala

Za številne izraze sožalja ob smrti našega nepozabnega očeta, gospoda

Josipa Kosa

izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo. Zlasti smo dolžni zahvalo pred gospodu kanoniku Plantaricu, dr. Pavliču, vsem darovalcem cvetja, posebno podružnici SPD v Novem mestu, pevcem, Kat. društvu rok. pomočnikov v Novem mestu ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Novo mesto, 22. dec. 1930.

Zalujoča rodbina Kos.

Okaslijska prodaja!

»Schaffhausen« precizno žepne ure, briljantni prstani, moderne zapestnice, obeski, uhan, cigaretna doza, jedilno orodje, srebrni nastavki, moderne budilke, stenske ure.
Ioan Pakiz, Ljubljana
Pred Škofijo 15

Pod božično drevo!
Za male in veike »DOKO« najboljše čevlje! — Danes izredno znižane cene. V zalogi vseh vrst čevljev za dame, gospode in deco
»DOKO«, Prešernova ul. 9
dvorišče

Za Božič in novo leto
Dvokolesa, motorji, šivalni stroji, otroški in igračni vozički, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. — Ceniki franko.
»TRIBUNA« F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA Karlovska cesta št. 4

Za Božič
smo ponovno znižali cene mesu.
:: Teleče 16 Din in 20 Din. ::
Mesarija Tovladijac, Pražakova 8
Točijo se prist. da' matinska vina
Ne pozabite, za praznike so znižane cene v lokalih
BRAČA LASAN
Gostilna pri Anžoku, Nova ulica. — Pri Kovaču, sedaj Viški otok — Kolodvorska ulica št. 27 — in Cankarjevo nabrežje št. 5.

Inserirajte v »Slovenca«!

Pozor, ljubitelji zimskega sporta!

Pred nakupom zimsko sportskih predmetov oglejte si veliko zalogo smučk navadnih kakor Hickory, vseh vrst vezav in palic, maže, drsalk ter vseh za zimski sport potrebnih predmetov pri tvrdki:

J. GOREC nast. AUERHAMMER-OGRIK - Miklošičeva c. št. 30
trgovina s kolesi, šivalnimi stroji, avtomobilnim priborom, pnevmatikom in zimsko sportnimi predmeti, kjer se Vam nudi velika izbira po najnižjih cenah
Smučarski klubi, Sokoiska društva poseben popust!

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1955

Mogočna volja je zaklenila Jano pred vsemi hipnotičnimi vplivi od druge strani. Lahko govori mirno z Jano. Toda nobeno približanje mu ne more nič pomagati. Bila je zavarovana proti njegovemu vplivu. Zapora, ki jo je napravil Atma... Dr. Glosin je dvomil, da bi se mu moglo kdaj posrečiti, da bi jo odstranil. Edino sredstvo je preostalo: težko duševno vyznemirjenje. Če je dosti močno, če zadene dušo z vso močjo, potem se zapora morda zlomi.

Dr. Glosin se je naslonil na svojem stolu in izvelel iz prsnega žepa zvit časopis.

»Oprostite, prosim, mrs. Bursfeld, če so običali moji pogledi na vaših delj, kot je navada, če so moje roke počivale delj ko običajno v vaših. Presenetljivo sporočilo, da ste omoženi, me stavi v čuden položaj, izpreminja vest, ki bi bila sicer le obžalovanja vredna, v usodno poročilo.«

Jana se je ozrla nanj s široko odprtimi očmi. Presenečenje in potrlost se je izražala na obrazu.

»Slabo poročilo iz Linnaisa.«

Dr. Glosin je izrekel in pomolil Jani Haparan-das Dagblad s poročilom o uničenju stare Truvor-jeve hiše.

Jana je pogledala.

»Gospod doktor, ne razumem švedsko. Morate mi prestaviti.«

Dr. Glosin je vzel zopet list in začel prevajati besedo za besedo. Vest o požaru, o eksplozijah. O

poginu cele stare hiše v enem samem gorečem plamenu. O gotovi smrti vseh prebivalcev.

Ko je prevajal vrstico za vrstico, je Jana ble-dela od sekunde do sekunde. Pri zadnjih besedah se je zgrudila s lahkim krikom nezavestna s svojega stola na preprogo.

»Zdaj ali nikdar... morda je zapah zlomljen.«

Dr. Glosin se je sklonil nad nezavestno. Pogladi-l jo je po čelu. Ves magnetični fluid, ki ga je imel, je skušal pognati v njeno telo. Njo zopet prisiliti po-polnoma pod svojo voljo in vpliv.

Ukazal ji je, naj se dvigne in Jana je izvršila po-velje. Z napol odprtimi očmi je stala pred njim.

Na koga tretjega bi bil prizor čudno učinkoval... Nobene besede nista govorila. Brezglasno je dajal dr. Glosin svoja povelja. Brezglasno jih je izvrševala Jana, dokler jih je še izvrševala.

Smer Janinih zenic ni ugajala doktorju. »Glejte mene. Glejte mi natančno v oči,« je ukazal.

Jana ni poslušala ukaza. Najprej je blodil njen pogled. Potem se ji je okrenila glava in nato celo telo. Obrnila je doktorju napol hrbet. Če bi se bil dr. Glosin spoznal na strani sveta v sobi, bi bil opa-zil, da gleda Jana naravnost proti severu.

Tako je stala. Cele minute. Dr. Glosin se je tru-dil na vse pretege in brez uspeha.

Če je bil zapah kdaj zlomljen, potem se je v teh trenutkih zopet zli.

Sedaj se je obrnila Jana mirno k doktorju. Bila je videti vesela. Ves strah in nemir sta bila ko iz-brisana. Nadaljevala je pogovor zopet tam, kjer je bila obstala pred dolgimi minutami.

»Ta časopisna vest je vendar že davno zastarela.

Obžalovanja vreden dogodek. Požar, ki je izbruhnil v delavnici Erika Truvorja. Slišala sem o tem. Škoda je. Spet bo zadržalo delo. Morala bom nekaj dni dalje ostati brez moža. Toda lahko ste pomirjeni. On je nepoškodovan in dela z vsemi silami na svoji iz-najdbi dalje...«

Dr. Glosin je imel občutek, kakor da se vse okrog njega pogreza. Pravkar se svest svoje zmage. V zavesti, da je uničil tri nasprotnike. Ze na tem, da prisili Jano zopet pod svoj vpliv.

In zdaj? Mlada žena je stala sigurna in samo-zavestna pred njim. Smeje se vestem, ki bi jo mo-rale potlačiti.

»Gospod doktor, vaše vesti so zastarele. Imam nove, boljše.«

S to mirno izrečeno pripombo je odbila vse nje-gove napade, onemogočila njegova prizadevanja, ga izpostavila nevarnosti, da se osmeši, ako še podaljša svoj obisk.

Dr. Glosin se je poslovil. Na zunaj vlijuden, v notranjosti zdvojen in srdit.

»Če ne ena, potem druga! Bomo videli, kako sprejme vest lady Diana.«

S tem sklepom je zapustil hišo.

Obe brodovji sta bili postavljeni takole. Pred Broken-Bai v ladjedelnici v Port Jackson je ležalo šest velikih avstralskih bojnih ladij. »Tasmania«, »Viktoria«, »Kaledonia« itd. Z lažjimi edinicami skupno petnajst ladij. Kakih šestnajst kilometrov se-verno proti Rielmondu je bilo usidrano angleško bro-dovje. V celem je imelo okroglo dvojno število ladij avstralskega brodovja in tudi dvojno bojno moč.